

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA RACIBÓRZ**

z dnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia "Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy
Racibórz za lata 2014-2015"**

Na podstawie art. 18 ust. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 672 z późn. zm.)

**Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się "Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Racibórz za lata 2014-2015", który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Realizując obowiązek wynikający z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 672 z późn. zm.) Rada Miasta Racibórz uchwałą nr XXV/337/2008 z dnia 22 października 2008r. przyjęła "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2008-2015". Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej ustawy co 2 lata organ wykonawczy gminy sporządza raport z wykonania programu, który przedstawia radzie. Załącznik do niniejszej uchwały stanowi raport z wykonania programu za lata 2014 - 2015.

Załącznik do Uchwały nr
Rady Miasta Racibórz
z dnia

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ
ZA LATA 2014-2015**

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

**ul. Niemodlińska 79 pok. 22-23
45-864 Opole
tel./fax: 77 454-07-10, 077 474-24-57
kom. 605-26-24-27
mail: albeko@poczta.fm**

Wykonawcą
Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz
za lata 2013-2014 był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu
w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska
mgr inż. Jarosław Górniak
mgr inż. Paweł Synowiec

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY BAZOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015.....	4
3. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2014-2015 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW	5
3.1 UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH.....	5
3.2 ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE	6
3.3 UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W DZIAŁANIACH NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA	7
3.4 ASPEKT EKOLOGICZNY W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM.....	9
3.5 OCHRONA PRZYRODY	9
3.6 OCHRONA LASÓW	17
3.7 RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI.....	19
3.8 KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I ZABEZPIECZENIE PRZED POWODZIĄ.....	19
3.9 OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI.....	21
3.10 ŚRODOWISKO A ZDROWIE.....	23
3.11 JAKOŚĆ POWIETRZA	24
3.12 OCHRONA WÓD.....	30
3.13 GOSPODARKA ODPADAMI.....	35
3.14 ODDZIAŁYWANIE HAŁASU	41
3.15 ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	43
3.16 POWAŻNE AWARIE.....	44
3.17 WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII	46
4. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI	48
5. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA	53
6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	55
7. LITERATURA	65

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (Dz.U. z 2016 r. poz. 672) prezydent miasta co 2 lata powinien przedstawić Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”, przyjęta Uchwałą Rady Miasta w Raciborzu nr XXI/293/2012 z dnia 26 września 2012 r., obejmowała cele z „Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji gminnego Programu ochrony środowiska. W samym Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska założono, że system monitoringu dla gminy powinien zawierać n/w działania, które pozwolą na bieżące monitorowanie jego realizacji:

1. systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Programu; wynikiem tych działań będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen,
2. uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych empirycznych; otrzymany materiał będzie służył przygotowaniu raportów,
3. przygotowanie raportów z realizacji zadań ujętych w Programie,
4. analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Programu; określenie stopnia wykonania zapisów przyjętego Programu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
5. analiza przyczyn odchyleń oraz określenie działań korygujących polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
6. przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących.

2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY BAZOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015

Dane podstawowe do wykonania Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz za lata 2014-2015 stanowią głównie:

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019,
- sprawozdania opisowe z wykonania budżetu Miasta Racibórz za lata 2014-2015,
- informacje statystyczne GUS,
- informacje pozyskane z Urzędu Miasta Racibórz,
- raporty o stanie środowiska w województwie śląskim wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- informacje z innych źródeł oraz opracowania własne.

3. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2014-2015 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW

3.1 Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych

Określanie i egzekwowanie wymogów środowiskowych na etapie planowania i realizacji inwestycji gminnych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane jest na bieżąco podczas planowania, przygotowywania oraz przeprowadzania inwestycji - sposób realizacji inwestycji dobierany jest tak, aby w jak najmniejszym stopniu obciążyć środowisko (a więc prowadzi się działania przyczyniające się do jak największej redukcji zanieczyszczenia środowiska). Wszystkie działania prowadzone w ramach danej inwestycji, muszą spełniać wymogi ochrony środowiska.			
Przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty dokumentów o charakterze strategicznym takie jak m.in.: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany zagospodarowania przestrzennego, strategia rozwoju gminy, ale także np. program ochrony środowiska. Obowiązkiem Gminy jest zagwarantowanie obywatelom, organizacjom społecznym i innym podmiotom możliwości udziału w określonym postępowaniu przed przyjęciem tych dokumentów lub ich zmianą. Udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko polega na składaniu uwag i wniosków do projektu danego dokumentu (na określonym etapie jego opracowywania) i może mieć istotne znaczenie dla ostatecznego kształtu dokumentu strategicznego. Elementem tego udziału jest również informowanie społeczeństwa przez Gminę o kolejnych etapach związanych z opracowywaniem projektu dokumentu a następnie jego uchwaleniem. Zadanie realizowane jest na bieżąco na etapie opracowywania dokumentów strategicznych dla Gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie - w analizowanym okresie opracowywano plany zagospodarowania przestrzennego.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Plan zagospodarowania przestrzennego - w ramach środków wykonano m. in.: - zrealizowano dwa etapy sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Raciborza dla 3 terenów zlokalizowanych w jednostkach strukturalnych Płonia, Śródmieście, Ostróg, - zrealizowano I etap sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Raciborza dla 97 terenów zlokalizowanych w jednostkach strukturalnych Brzezina, Markowice, Miedonia, Ocice, Ostróg, Płonia, Proszowice - Stara Wieś, Studzienna i Sudół, Śródmieście.	79.494,60

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

2.	2015	Plan zagospodarowania przestrzennego - ramach środków wykonano m. in.: - zakończono procedurę sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Raciborza dla 3 terenów zlokalizowanych w jednostkach strukturalnych Płonia, Śródmieście i Ostróg, - sporządzono opinię dotyczącą procedury sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Raciborza dla 3 terenów zlokalizowanych w jednostkach strukturalnych Płonia, Śródmieście i Ostróg, - sporządzono opinię urbanistyczną dotyczącą interpretacji zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla jednostki strukturalnej Markowice, - zrealizowano II etap procedury sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Raciborza dla 97 terenów zlokalizowanych w jednostkach strukturalnych Brzezcie, Markowice, Miedonia, Ocice, Ostróg, Płonia, Proszowice-Stara Wieś, Studzienna i Sudół, Śródmieście.	43.635,64
----	------	--	-----------

3.2 Zarządzanie środowiskowe

Realizacja polityki środowiskowej wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskowego w Gminie Racibórz, bieżąca realizacja określonych celów i zadań środowiskowych
Realizacja zadania: W analizowanych latach w ramach realizacji zadania przeprowadzono następujące działania: <u>2014 r.</u> - sfinansowano przeprowadzenie audytów wewnętrznych w jednostkach gminnych objętych Systemem Zarządzania Środowiskiem, - wypłacono wynagrodzenia za prowadzenie dokumentacji w jednostkach gminnych, - sfinansowano audyt nadzoru w 17 jednostkach gminnych i Urzędzie Miasta, <u>2015 r.</u> - sfinansowano audyt nadzoru w 17 jednostkach gminnych i Urzędzie Miasta, - wypłacono wynagrodzenia auditorom wewnętrznym za przeprowadzenie audytów, - wypłacono wynagrodzenia za prowadzenie dokumentacji w jednostkach objętych Systemem Zarządzania Środowiskowego ISO 14001, - współfinansowano zakup suszarek do rąk do UM Racibórz w ramach realizacji celów i zadań środowiskowych. Ponadto wszystkie jednostki podległe Gminie objęte SZŚ, wyznaczyły sobie cele i zadania środowiskowe - na realizację których wnioskowały o przyznanie środków z budżetu miasta. W oparciu o jednolite wskaźniki, jednostki przedstawiły uzyskane efekty ich działalności, wśród których wymienić można m. in.: <u>2014 r.</u> - zmniejszenie zużycia - energii elektrycznej (10 jednostek), energii cieplnej (14 jednostek), paliwa (gaz - 6 jednostek, olej opałowy - 2 jednostki), wody (6 jednostek), - selektywną zbiórkę odpadów we wszystkich jednostkach objętych systemem, - ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (OSiR, ZZO Sp. z o.o.), - wykonanie nowych nasadzeń, - zakup pojemników do segregacji odpadów oraz utworzenie nowego punktu segregacyjnego (SP 15), <u>2015 r.</u> - zmniejszenie zużycia: wody (6 jednostek), energii elektrycznej (3 jednostki), energii cieplnej (5 jednostek), - wzrost w zakresie selektywnej zbiórki odpadów (makulatura - 11 jednostek, plastik - 10 jednostek), - ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (PK Sp. z o.o., OSiR - gazy, ZZO Sp. z o.o.).

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Efektem działalności środowiskowej - szczególnie w odniesieniu do placówek oświatowych - jest podnoszenie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży poprzez organizowanie wszelkiego rodzaju akcji proekologicznych.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Utrzymanie Systemu ISO 14001	111.849,19
2.	2015		124.568,78
3.	2014	Realizacja celów i zdań środowiskowych przez jednostki podległe Gminie.	68.206,95
4.	2015		78.061,86
• Bieżący monitoring i aktualizacja programów i planów z zakresu ochrony środowiska			
Realizacja zadania:			
Zadanie realizowane jest na bieżąco w zależności od bieżących potrzeb Gminy. W 2015 r. realizowano zadanie pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Racibórz <u>wraz z aktualizacją założeń do planu zaopatrzenia Miasta Racibórz w ciepło, energię i paliwa gazowe</u> ” - opracowano projekt Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (koszty przedstawiono w rozdz. 3.11 dotyczącym jakości powietrza).			
- Wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o stanie środowiska, udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska, - Prowadzenie w formie elektronicznej publicznie dostępnych wykazów danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie oraz ich udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej			
Realizacja zadania:			
Bieżące informacje, w tym w zakresie ochrony środowiska, umieszczane są na stronie internetowej Urzędu Miasta w Raciborzu oraz na stronie internetowej biuletynu informacji publicznej (BIP) Urzędu: http://www.raciborz.pl, http://www.bipraciborz.pl. Poza tym na wspomnianych stronach internetowych umieszczane są również dokumenty strategiczne Gminy oraz projekty dokumentów poddawane konsultacjom społecznym zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.			

3.3 Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

- Kontynuacja realizacji programu edukacji ekologicznej, - Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularnonaukowych związanych z tematyką środowiskową			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Edukacja ekologiczna - w ramach realizacji zadania: - sfinansowano nagrody w konkursach ekologicznych organizowanych przez Prezydenta Miasta Racibórz: „Chomikuj baterie”, „Zbieramy butelki plastikowe”, „Zbieramy nakrętki plastikowe” oraz „Chroń Las - zbieraj makulaturę”, - zlecono artykuł w prasie w zakresie szkodliwości azbestu oraz możliwości otrzymania dotacji na inwestycje związane z usuwaniem azbestu z obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Raciborza, - sfinansowano plakaty "Kochasz dzieci nie pal śmieci", - doposażono Centrum Edukacji Ekologicznej (zakup książek i prenumerata czasopism), - z okazji Dnia Ziemi zorganizowano w RCK dla dzieci przedstawienie o tematyce ekologicznej "Psotki małej Dorotki", - w ramach autorskiego programu edukacji ekologicznej w gimnazjach - sfinansowano 321 godzin ekologii w gimnazjach, - zakupiono i przekazano Straży Miejskiej kamizelki odbłaskowe dla dzieci na akcję w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu,	57.991,19

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

		- współorganizowano z Wydziałem Edukacji Kultury i Sportu Festyn Ekologiczny, - wydano kalendarz ekologiczny na 2015 r., - zakupiono książki na nagrody w konkursach gminnych, - wykonano tablicę informacyjną o efektach działań ekologicznych, - sfinansowano plenerową wystawę fotograficzną "Natura 2000 w województwie śląskim".	
2.	2015	Edukacja ekologiczna - w ramach realizacji zadania: - sfinansowano nagrody w konkursach ekologicznych organizowanych przez Prezydenta Miasta Racibórz: „Chomikuj baterie”, „Zbieramy butelki plastikowe”, „Zbieramy nakrętki plastikowe” oraz „Chroń Las – zbieraj makulaturę”, - doposażono Centrum Edukacji Ekologicznej (zakup książek i prenumerata czasopism), - sfinansowano kubki promocyjne z hasłami ekologicznymi, - sfinansowano warsztaty ekologiczne oraz warsztaty Budowy Ekomaszyny czyli Mechanizmu Goldberga przeprowadzone w ramach akcji "Zima w mieście", - z okazji Dnia Ziemi zorganizowano w RCK dla dzieci przedstawienie o tematyce ekologicznej "Tajemnice niezwykłego miasta", - zakupiono i przekazano Straży Miejskiej kamizelki odblaskowe dla dzieci na akcję w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, - współorganizowano z Wydziałem Edukacji Kultury i Sportu Festyn Ekologiczny, - wydano kalendarz ekologiczny na 2016 r., - zakupiono książki na nagrody w konkursach gminnych.	79.810,60
• Współdziałanie władz gminnych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony, • Doskonalenie metod udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie			
Realizacja zadania:			
Miasto Racibórz podczas organizowanych w siedzibie Urzędu m. in. konferencji prasowych, spotkań, konsultacji społecznych oraz podsumowań konkursów - informuje dziennikarzy lokalnych mediów (tygodnik „Nowiny Raciborskie”, tygodnik „Nasz Racibórz”, dwutygodnik „GazetaInformator.pl”, Dziennik Zachodni - Racibórz, Raciborska Telewizja Kablowa, Radio Vanessa, portale: naszraciborz.pl, nowiny.pl, raciborz.com.pl, raciborek.pl) odnośnie prowadzonych działań ekologicznych. Ponadto wszelkie informacje w przedmiotowym zakresie zamieszczane są: - na stronach internetowych Miasta (w tym również BIP oraz facebook), - w gazecie pn. "Raciborski Informator Miejski" wydawanej przez Urząd Miasta Racibórz, oraz przesyłane są za pomocą poczty elektronicznej (Newsletter raciborz.pl) do dziennikarzy oraz zarejestrowanych w serwisie podmiotów.			
• Dofinansowanie działalności Centrum Edukacji Ekologicznej			
Realizacja zadania:			
Zadanie realizowane jest corocznie w ramach doposażania Centrum Edukacji Ekologicznej, poprzez zakup książek i prenumeratę czasopism - koszty łączne wykazano we wcześniejszym zadaniu dotyczącym edukacji ekologicznej.			

3.4 Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym

- Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko,
- Wprowadzenie mechanizmów ochrony zasobów złóż kopalin przed zagospodarowaniem powierzchni uniemożliwiającym przyszłe wykorzystanie

Realizacja zadania:

Zadania realizowane są podczas opracowywania zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W zakresie ochrony kopalin - zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011r. nr 163, poz. 981) przedsiębiorca jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zasobów złoża na podstawie dokumentacji geologicznej i projektu zagospodarowania złoża. Umożliwia to bieżącą kontrolę racjonalnego wykorzystywania surowca. Projekt zagospodarowania złoża sporządza się dla istniejącego lub projektowanego obszaru górniczego, w którym będzie prowadzona eksploatacja złoża lub wydzielonej jego części przewidzianej do zagospodarowania w okresie objętym koncesją.

W obecnym stanie prawnym „projekt zagospodarowania złoża” w zasadzie staje się elementem wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin i powinien określać zamierzenia w zakresie:

- ochrony złóż kopalin, w tym kopalin towarzyszących i użytecznych pierwiastków śladowych występujących w złożu, zwłaszcza przez ich kompleksowe i racjonalne wykorzystanie,
- technologii eksploatacji, zapewniającej ograniczenie ujemnych jej wpływów na środowisko.

Aktualne informacje dotyczące terenów wykorzystywanych bądź planowanych pod eksploatację kopalin zawarte są w gminnych planach zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku stwierdzenia faktu wydobywania kopaliny bez koncesji Starosta nakazuje wstrzymanie takiej działalności oraz nakładany jest obowiązek skutecznego zabezpieczenia terenu. W przypadku braku sprawcy nielegalnej eksploatacji, o zaistniałym fakcie powiadamiane są organy ścigania, w celu jego ustalenia.

Zgodnie z art. 161 Ustawy Prawo geologiczne i górnicze Starostowie działają jako organy pierwszej instancji w sprawach należących do właściwości administracji geologicznej, jeżeli nie zostały one zastrzeżone dla marszałków województw lub ministra właściwego do spraw środowiska.

Do zadań państwowej służby geologicznej dbającej o zrównoważony rozwój kraju w zakresie geologii należy w szczególności:

- obsługa centralnego archiwum geologicznego,
- prowadzenie centralnego banku danych geologicznych i hydrogeologicznych,
- przygotowywanie materiałów do bilansu zasobów kopalin i obsługa rejestru tych zasobów,
- koordynowanie wykonywania prac kartografii geologicznej oraz wykonywanie prac pilotażowych,
- obsługa rejestru obszarów górniczych,
- koordynacja zadań w zakresie ochrony georóżnorodności.

3.5 Ochrona przyrody

- Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Ochrona przyrody - w ramach zadania sfinansowano opiekę nad jaskółkami i pustulką oraz zakup budek lęgowych.	6.405,50
2.	2014	Leczenie rannych zwierząt - sfinansowano transport oraz opiekę weterynaryjną rannych zwierząt: sarny, bociana, dzięcioła, pustulki.	3.013,50
3.	2015	Leczenie rannych zwierząt - sfinansowano transport oraz opiekę weterynaryjną rannych zwierząt: saren, dzika, sowy.	4.423,40

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

4.	2015	Ochrona przyrody - w ramach zadania: - przeprowadzono cięcia pielęgnacyjne drzewa przy ul. Stawowej 9 celem umożliwienia bocianom dolotu do gniazda, - zlecono pomiar geodezyjny drzew celem dokonania niezbędnych ustaleń dot. lokalizacji drzew, - zlecono usunięcie topoli czarnej z Parku im. Miasta Roth zagrażającej pomnikowi przyrody, nadzór przyrodniczy nad prawidłowym wykonaniem zadania, odtworzenie trawnika wokół pomnika przyrody, nasadzenia za ww. topole, - zlecono nasadzenia 147 krzewów przy parkingu zlokalizowanym przy ul. Wczasowej i Warszawskiej (w ramach nasadzeń zastępczych z decyzji Starosty Raciborskiego, pozostałe w ramach uzupełnienia ubytków w żywopłocie), - zakupiono 1 000 szt. roślin rabatowych i balkonowych na majową akcję zbiórki ZSEE, - zlecono montaż 80 budek lęgowych dla ptaków i 20 schronów dla nietoperzy na terenie miasta Racibórz.	36.308,80
----	------	---	-----------

- Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane jest na etapie opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego. Tereny chronione oraz tereny o dużej wartości przyrodniczej ze szczególną uwagą ujmuje się w planach zagospodarowania przestrzennego. Nieodzownym warunkiem sporządzenia poprawnego planu zagospodarowania przestrzennego i uwidocznienia w nim różnych form ochrony przyrody jest posiadanie pełnego rozeznania walorów przyrodniczych danego terenu.

Miasto Racibórz posiada ujęte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego tereny przeznaczone do zalesień i zadrzewień. Akty prawne wyższego rzędu zobowiązują do ochrony obszarów wodnych i błotnych, które jako ekosystemy zagrożone wyginięciem, a szczególnie wrażliwe na różne zakłócenia związane z działalnością człowieka - muszą być wpisane w plany przestrzennego zagospodarowania różnych szczebli i uwzględniać potrzeby lokalnych społeczności, rolnictwa, leśnictwa, rybactwa i przemysłu.

Na szczególną uwagę zasługuje konieczność uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wniosków wynikających z planów ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych wraz z otulinami oraz założeń ochronnych dla istniejących i projektowanych innych form ochrony przyrody jak: obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne czy pomniki przyrody.

- Prowadzenie działań w ramach Arboretum Bramy Morawskiej

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	ABM - Pracownia zachowania bioróżnorodności - w ramach realizacji zadania sfinansowano demontaż, montaż i transport mikroskopu elektronowego, zakup pomocy dydaktycznych.	9.220,61
2.	2014	Arboretum Bramy Morawskiej - środki wydatkowano na bieżące funkcjonowanie jednostki.	1.068.402,54
3.	2014	ABM - Budowa stanowiska edukacyjnego w zakresie wykorzystania energii odnawialnej na Stawie Szuwarowym na terenie Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu.	43.634,55
4.	2014	ABM - System informacyjny dla ABM w Raciborzu oparty o punkty ze znacznikami QR CODE - środki wydatkowano na QR CODE informacyjne wzdłuż ścieżki dydaktycznej ABM.	20.020,00
5.	2015	ABM - Pracownia zachowania bioróżnorodności - środki wydatkowano na naprawę mikroskopu elektronowego oraz zakup activ mapy.	5.373,00
6.	2015	Arboretum Bramy Morawskiej - środki wydatkowano na bieżące funkcjonowanie jednostki.	1.100 956,12

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

7.	2015	ABM - System informacyjny dla ABM w Raciborzu oparty o punkty ze znacznikami QR CODE - środki wydatkowano na wirtualną ścieżkę po ABM.	10.000,00
• Stały nadzór nad rozwojem uciążliwego przemysłu			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane na bieżąco przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W latach 2014-2015 WIOŚ Katowice w ramach planowanej działalności kontrolnej przeprowadził na terenie gminy Racibórz kontrole, obejmujące wszystkie komponenty środowiska oraz wybrane zagadnienia określonego komponentu środowiska. Kontrole przeprowadzane były m. in.: - w związku z ustawowym obowiązkiem, którym objęte są np. stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. - na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie, - w związku z interwencjami mieszkańców. W analizowanych latach przeprowadzono kontrole w następujących zakładach i podmiotach prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Racibórz: HAMARO s.c. Kurowska & Kurowscy Auto - Plac - ul. Rudzka 66, Racibórz - kontrolę firmy przeprowadzono w związku z ustawowym obowiązkiem, nałożonym art. 43 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, przeprowadzania przez WIOŚ corocznej kontroli stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Podmiot ma uregulowany stan prawny w zakresie prawa budowlanego, ustawy o odpadach, ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, Prawa ochrony Środowiska, Prawa wodnego i jest legalnie działającą stacją demontażu pojazdów; w 2014 r. stacja demontażu uzyskała wymagany prawem poziom odzysku i recyklingu dla pojazdów wycofanych z eksploatacji; w czasie kontroli ustalono, że Zakład prowadzi ewidencję odpadów na obowiązujących kartach ewidencji oraz kartach przekazania odpadów. Szpital Rejonowy im. dr Józefa Rostka w Raciborzu, ul. Gamowska 3 - kontrolę przeprowadzono na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie, w celu sprawdzenia prawidłowości postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi; w czasie kontroli sprawdzono sposób funkcjonowania i gospodarowania odpadami medycznymi na terenie Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego; kontrola wykazała, że szpital posiada uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami; Szpital przedstawił dokumenty potwierdzające sposób gospodarowania odpadami; ustalono, że ścieki pochodzące z oddziału zakaźnego po poddaniu dezynfekcji w Stacji Dezynfekcji Ścieków, kierowane są do kanalizacji podmiotów zewnętrznych; ponadto ustalono, że całość terenu szpitala jest utrzymywana w należytym porządku i restrykcyjnie przestrzegane są procedury higieniczne. Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Raciborzu - ul. Adamczyka 10 - kontrola została przeprowadzona na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie w zakresie sprawdzenia przestrzegania przepisów znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przez podmioty odbierające odpady komunalne; w czasie kontroli ustalono, że Spółka prowadzi działalność w zakresie transportu i zbierania odpadów, utrzymania ładu i porządku na terenie miasta, obsługi punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), świadczenia usług w zakresie komunikacji miejskiej, utrzymania zieleni miejskiej oraz administrowania targowiskiem i szaletem miejskim; kontrola wykazała, że zakład jest wyposażony w niezbędny sprzęt do świadczenia ww. usług oraz posiada uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami - aktualnie zakład prowadzi gospodarkę odpadami komunalnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Elbar Katowice Sp. z o.o., Oddział w Raciborzu ul. Stalowa 10 - kontrolę firmy przeprowadzono w związku z interwencją mieszkanki Raciborza, dotyczącą nadmiernego pylenia - podczas kontroli nie stwierdzono spalania odpadów oraz nadmiernego pylenia; w toku kontroli ustalono, iż przedmiotowa firma składała do Urzędu Marszałkowskiego informacje o korzystaniu ze Środowiska nie uwzględniając wszystkich zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza; stwierdzono również, że firma gospodaruje odpadami niezgodnie z warunkami pozwolenia; wystąpiono do Marszałka Województwa Śląskiego celem podjęcia stosownych działań o wyegzekwowanie należnych opłat z tytułu korzystania ze środowiska; ponadto zarządzeniem pokontrolnym zobowiązano zakład do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości - zakład w wyznaczonym terminie wywiązał się z realizacji zarządzenia pokontrolnego. VVF Sp. z o.o., ul. Stalowa 9, Racibórz - celem kontroli było sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony Środowiska w zakresie ochrony powietrza; na terenie zakładu eksploatowana jest instalacja IPPC do produkcji mydeł i gliceryny oraz instalacje pomocnicze; w wyniku kontroli ustalono, że stan formalno-prawny zakładu jest uregulowany, kontrolowany podmiot dopełnia obowiązków sprawozdawczych nałożonych pozwoleniem zintegrowanym - kontrola nie ustaliła nieprawidłowości i naruszeń. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Raciborzu ul. 1 Maja 8, Racibórz - w trakcie kontroli ustalono, że Zakład eksploatując oczyszczalnię ścieków na terenie Raciborza posiada uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, dotrzymuje warunków decyzji pozwolenia			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do rzeki Odry; podmiot prowadzi ewidencję odpadów ilościową i jakościową oraz przedstawia Marszałkowi Województwa Śląskiego zbiorcze zestawienie danych o odpadach i komunalnych osadach ściekowych; Zakład nalicza i wnosi opłaty za korzystanie ze środowiska.

SGL CARBON Polska S.A. w Raciborzu, ul. Piastowska 29 - WIOŚ przeprowadził kontrolę w zakresie ochrony powietrza; zakład jest producentem wyrobów z węgla uszlachetnionego; w zakładzie eksploatowane są 3 linie technologiczne: do produkcji wyrobów węglowych, do produkcji mas i kitów oraz do grafityzacji (instalacja IPPC) - kontrola nie wykazała naruszeń i nieprawidłowości.

- Realizacja zadań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt - utrzymanie schroniska dla bezdomnych zwierząt

Realizacja zadania:

W ramach zadań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt wykonane zostały prace dotyczące:

- zapewnienia zwierzętom ochrony przed zimnem i upałem, możliwości swobodnego poruszania się, legowisk i dostępu do wody pitnej i odpowiedniej karmy,
- zapewnienia zwierzętom pełnej opieki weterynaryjnej,
- prowadzenia na bieżąco szczepień ochronnych psów i kotów przebywających w schronisku przeciw wściekliznie,
- wyłapywania i przewożenia do schroniska zwierząt bezpańskich i czasowo pozostawionych bez opieki z terenu Gminy Racibórz,
- opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- odławiania bezdomnych zwierząt w sposób stały,
- poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- obowiązkowej sterylizacji w schronisku dla bezdomnych zwierząt,
- usypiania ślepych miotów i ich utylizację,
- zbiórki padliny z terenów należących do Gminy Racibórz,
- zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Utrzymanie schroniska dla bezdomnych zwierząt wraz z programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt - w ramach realizacji zadania przyjęto do schroniska 122 psy i 10 kotów, do adopcji przekazano 65 psów i 10 kotów, do utylizacji oddano 82 psy (w tym 4 urodzone martwe) i 54 koty, eutanazji poddano 13 psów i 1 kota, w schronisku padło 21 psów i 5 kotów. Stan zwierząt na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosił: 98 psów, 0 kotów).	246.875,
2.	2014	Kontynuacja programu Podaj Łapę - w ramach zadania wykonano: - reklamę w prasie lokalnej, - aktualizację strony internetowej www.oznakujpsa.pl - dane dla Raciborza, - zarządzanie systemem bazy danych i obsługa lecznic weterynaryjnych, - oznakowanie mikro-czipami psów.	7.680,00
3.	2015	Utrzymanie schroniska dla bezdomnych zwierząt wraz z programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt - w ramach realizacji zadania przyjęto do schroniska 130 psów i 22 koty, do adopcji przekazano 142 psy i 15 kotów, w schronisku padło 11 psów i 3 koty, eutanazji poddano 7 psów i 3 koty, wykonano 30 zabiegów sterylizacyjnych oraz 44 zabiegi kastracji, przeprowadzono 214 interwencje na terenie Miasta Raciborza, z ulic Miasta zebrano 43 psy i 75 kotów przejechanych przez pojazdy, oddano do utylizacji 61 psów i 81 kotów. Stan zwierząt na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosił 75 psów i 1 kot.	264.732,06

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

4.	2015	Kontynuacja programu Podaj Łapę - w ramach zadania wykonano: - reklamę w mediach, - wykonanie ulotek i plakatów informacyjnych, - zarządzanie systemem bazy danych i obsługę lecznic weterynaryjnych, - oznakowanie mikro-czipami psów.	17.210,00
• Urządzanie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień i parków			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Kompleksowe utrzymanie terenów zieleni miejskiej - w ramach zadania środki zostały wydatkowane na pielęgnację zieleńców, skwerów i parków miejskich. W 2014 r. zrealizowano: - cięcia pielęgnacyjne i sanitarne krzewów - 4 357 szt., - cięcia krzewów żywopłotowych - 11 205 m², - prace konserwacyjne na terenach placów zabaw i przeglądy urządzeń zabawowych oraz innych obiektów małej architektury znajdujących się w terenach zieleni miejskiej, - dostawę i wymianę piasku w piaskownicach i przestrzeniach bezpieczeństwa pod urządzeniami zabawowymi na miejskich placach zabaw objętych umową - 174 m³, - zabiegi pielęgnacyjne i sanitarne prowadzone na drzewach polegające na podkrzesywaniu, usuwaniu posuszu, prześwietlaniu korony, cięciach technicznych - 912 szt., - usunięcia zagrażających bezpieczeństwu drzew chorych, martwych, wiatrołomów i wiatrowałów - 33 szt., - dostawę i posadzenie wiosennych kwiatów - 8 000 szt., - dostawę i posadzenie kwiatów letnich - 34 500 szt., - dostawę i sadzenie młodych drzew - 33 szt., - dostawę i posadzenie wieloletnich roślin ozdobnych i krzewów - 553 szt., - bieżące naprawy i konserwacje obiektów małej architektury znajdujących się na skwerach, zieleńcach, w parkach i placach zabaw (fontanny, piaskownice, ławki, schody, poręcze itp.), ułożenie nawierzchni placów i dróg parkowych z mieszanki „Hanse Grand” w miejscach gdzie istniejąca nawierzchnia alejek lub placów uległa uszkodzeniu lub zniszczeniu - 1 800 m², - wżruszenie warstwy kruszywa mineralnego „Hanse Grand” na alejkach parkowych wraz z jego zawałowaniem - 3 096 m², - dostawę energii elektrycznej, wody oraz odprowadzanie ścieków z fontann na terenie miasta Racibórz. W zakresie utrzymania czystości na terenach zieleni miejskiej środki wydatkowano na: - utrzymanie trawników - 279 593 m², - oczyszczanie terenów zieleni miejskiej wraz z zabranie i wywozem zanieczyszczeń na najbliższą instalację zagospodarowania odpadów - 61 716 m², - oczyszczanie terenów zieleni miejskiej z liści - 285 944 m², - utrzymanie zimowe alejek, schodów i ścieżek rowerowych na terenach zieleni miejskiej - 19 177 m², - przygotowanie terenu zieleni miejskiej na potrzeby zorganizowanych imprez.	1.493.553,67

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

2.	2014	Utrzymanie i pielęgnacja zieleni - w ramach realizacji zadania: - zakupiono sadzonki drzew do nasadzeń na terenie Gminy, - przeprowadzono cięcia pielęgnacyjne drzewa przy ul. Stawowej 9, celem umożliwienia bocianom dolotu do gniazda, - zakupiono sadzonki na akcję zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zlecono usługę posadzenia na terenie miasta pozostałego po akcji materiału, - dokonano pielęgnacji 5 drzew na ul. Kasprowicza wraz z nadzorem przyrodniczym nad pracami, - dokonano nasadzeń zastępczych zgodnie z decyzjami, - założono wiązania w koronie drzewa przy ul. Skłodowskiej-Curie; - sporządzono opinię w zakresie drzew proponowanych do objęcia ochroną oraz ocenę stanu zdrowotnego pomników przyrody.	33.185,11
3.	2014	Prace pielęgnacyjne i nasadzenia na terenach zieleni miejskiej w pasach dróg gminnych: - zakupiono kompozycje kwiatowe, - poprawiono warunki siedliskowe 8 lip na ul. Mickiewicza, - wykonano nasadzenia zastępcze zgodnie z decyzjami, - wykonano cięcia pielęgnacyjne drzew na ul. Strażackiej i Bitwy Olżańskiej.	46.683,58
4.	2014	Utrzymanie zieleni w pasach drogowych - w ramach zadania środki zostały wydatkowane na: - koszenia traw na terenie płaskim o łącznej powierzchni 125 425 m², - koszenia traw na skarpach o łącznej powierzchni 19.455 m², - wykaszanie nieużytków i samosiejek, - wygrabianie powierzchni zielonych z liści, - cięcia pielęgnacyjne i sanitarne krzewów - 1 159,56 m² oraz krzewów żywopłotowych - 10 160 m², - zabiegi pielęgnacyjne i sanitarne prowadzone na drzewach - 331 szt., - usunięcia zagrażających bezpieczeństwu drzew chorych, martwych, wiatrolomów i wiatrolapów - 92 szt., - dostawa i posadzenie kwiatów, drzew i krzewów.	284.747,23
5.	2015	Prace pielęgnacyjne i nasadzenia na terenach zieleni miejskiej w pasach dróg gminnych: - zrealizowano nasadzenia zastępcze 94 szt. drzew oraz 723 szt. krzewów wraz z dostawą sadzonek, - sfinansowano dostawę i utrzymanie 4 szt. przestrzennych kompozycji kwiatowych.	66.607,38
6.	2015	Utrzymanie zieleni w pasach drogowych - w ramach zadania środki zostały wydatkowane na: - cięcia krzewów żywopłotowych, - cięcia pielęgnacyjne i sanitarne krzewów, - zabiegi pielęgnacyjne i sanitarne prowadzone na drzewach polegające na podkrzesywaniu, usuwaniu posuszu, prześwietlaniu korony, cięciach technicznych, usunięciu drzew chorych, martwych, wiatrolomów, wiatrował zagrażających bezpieczeństwu, - dostawy i posadzenie drzew, krzewów i kwiatów, - koszenie traw na terenie płaskim o łącznej pow. 453 086 m², - koszenie traw na skarpach o łącznej pow. 48 150 m², - wykaszanie nieużytków i samosiejek nie starszych niż	260.992,65

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

		5 lat o łącznej pow. 2 000 m ² , - wygrabianie powierzchni zielonych z liści o łącznej pow. 80 000 m ² .	
7.	2015	Kompleksowe utrzymanie terenów zieleni miejskiej - w ramach zadania środki zostały wydatkowane na pielęgnację zieleńców, skwerów i parków miejskich. W 2015 r. zrealizowano: - cięcia krzewów żywopłotowych - 10 862 m ² , - cięcia pielęgnacyjne i sanitarne krzewów - 1 687 m ² , - zabiegi pielęgnacyjne i sanitarne prowadzone na drzewach polegające na podkrzesywaniu, usuwaniu posuszu, prześwietlaniu korony, cięciach technicznych - 683 szt., - usunięcie drzew chorych, martwych, wiatrołomów, wiatrowałów zagrażających bezpieczeństwu - 71 szt., - dostawę i posadzenie drzew - 49 szt., - dostawę i posadzenie wieloletnich roślin ozdobnych i krzewów - 119 szt., - dostawę i posadzenie wiosennych kwiatów - 8 000 szt., - dostawę i posadzenie kwiatów letnich - 35 500 szt.	1.571.595,55
• Utrzymanie i rozbudowa miejskich terenów rekreacyjnych i turystycznych			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Średniowieczna osada nad Odrą - w ramach zadania środki wydatkowano na projekt, inwentaryzację roślin na terenie przeznaczonym pod budowę osady oraz budowę wieży.	69.756,68
2.	2014	Elementy małej architektury na terenie miasta - w ramach zadania środki wydatkowano na: przebudowę części ogrodzenia placu zabaw zlokalizowanego przy ul. Osiedleńczej, projektowanie i budowę siłowni zewnętrznych wraz z dostawą i montażem urządzeń - 2 siłownie (Park im. Miasta Roth, skwer pomiędzy ulicami Matejki - Warszawska - Żeromskiego), zlecenie pełnienia obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego nad realizacją budowy 2 siłowni zewnętrznych z lokalizacją w terenach zieleni miejskiej, dostawę donic ozdobnych - 3 szt. Środki będące w dyspozycji Wydziału Inwestycji i Urbanistyki wydatkowano na opracowanie dokumentacji projektowej „Posadowienia kotła po wodziance jako elementu małej architektury o funkcji fontanny, na terenie zieleńca zlokalizowanego przy Placu Dworcowym w Raciborzu”.	76.065,61
3.	2014	Budowa przystani wodnej ze sceną na terenie modernizowanych Bulwarów Nadodrzańskich na odcinku od mostu Zamkowego do ulicy Brzozowej w Racibórz - w ramach zadania: - opracowano aktualizacje kosztorysów na budowę, - wykonano przystań wodną ze sceną w Parku Zamkowym w postaci bloku betonowego zabezpieczonego ściankami szczelnymi oraz drogę dojazdową. Zadanie dofinansowane było z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (RPO WSL) na lata 2007-2013.	2.968.383,78
4.	2014	Ośrodek Sportu i Rekreacji - w ramach środków własnych wykonał szereg inwestycji mających na celu poszerzenie bądź modernizację bazy sportowo-rekreacyjnej, m. in.: - rozbudowę skateparku, - modernizację maszynowni lodowiska, - modernizację kortu i domku kortowego,	2.283.678,00

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

		- rozbudowę siłowni zewnętrznej, - modernizację kręgielni, - modernizację domków kempingowych oraz zagospodarowanie terenu kempingu przy ul. Markowickiej 1.	
5.	2014	Utrzymanie boisk typu ORLIK - zrealizowano prace remontowe, które dotyczyły utrzymania i pielęgnacji nawierzchni ze sztucznej trawy, poliuretanu i nawierzchni boisk do siatkówki na terenach sportowych w Szkole Podstawowej nr 15 i Gimnazjum Nr 3 oraz zbudowano nowe ogrodzenie boiska w Gimnazjum Nr 1.	123.392,56
6.	2014	Budowa wielofunkcyjnego ośrodka sportowego - budowa krytej pływalni przy ul. Zamkowej w Raciborzu. Zadanie obejmowało budowę krytej pływalni z 5 basenami, brodzikiem dla dzieci, 2 saunami suchymi i 1 sauną parową, grota śnieżną, solarium stojącym, biczami i parasolami wodnymi, strefą SPA, rwącą rzeką, 2 zjeżdżalniąmi o dł. 70 i 100 m, salą fitness, gabinetami masażu, salą konferencyjną i zespołem gastronomicznym.	5.399.295,56
7.	2014	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej granitowej o pow. 552 m ² przy Sali gimnastycznej LKS Stuzienna przy ul. Urbana 5a.	115.475,76
8.	2015	Nowe zagospodarowanie terenów, parków i skwerów - w ramach zadania: - sfinansowano remont alejek na skwerze Matejki - Warszawskiej - Żeromskiego, - wykonano projekt zagospodarowania skweru Warszawska - Wczasowa Realizacja ww. zadania została przesunięta na 2016 r. ze względu na konsultacje społeczne.	152.583,00
9.	2015	Średniowieczna osada nad Odrą - w ramach zadania wykonano drenaż terenu, fosę, mostek nad fosą z dojściem do bramy oraz prawą część ostrokołu przy baszcie. Ponadto teren został zniwelowany, obsiany trawą oraz wykonano odprowadzanie nadmiaru wody z fosy.	49.213,14
10.	2015	Budowa placu zabaw na ul. Czekoladowej - inicjatywa lokalna. W ramach wkładu własnego mieszkańcy samodzielnie wykonali prace ziemne polegające na usunięciu starych płytek chodnikowych, krawężników i wyłożeniu nawierzchni bezpiecznej w postaci piasku. Miasto Racibórz sfinansowało zakup i montaż urządzeń zabawowych.	32.000,00
11.	2015	Elementy małej architektury na terenie miasta - w ramach zadania środki wydatkowano na zaprojektowanie i wykonanie metalowych poręczy wraz z ich montażem w schodach w Parku im. Miasta Roth oraz w schodach prowadzących z ul. Szewskiej na teren Skweru im. Księdza Prałata Stefana Pieczki. Środki będące w dyspozycji Wydziału Inwestycji i Urbanistyki przeznaczono na wykonanie remontu alejek o nawierzchniach asfaltobetonowych zlokalizowanych na terenie Parku im. Miasta Roth wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej.	160.392,00
12.	2015	Osiedlowy plac zabaw - Sudół - w ramach zadania powstał osiedlowy plac zabaw przy ul. Kornela Makuszyńskiego 1 w Raciborzu.	143.860,43
13.	2015	Plac zabaw w Brzeziu - wykonano projekt budowy placu zabaw w Brzeziu.	5.535,00
14.	2015	Aranżacja i wyposażenie przystani kajakowej ze sceną w niezbędne oprzyrządowanie.	158.888,41
15.	2015	Budowa osiedlowej siłowni zewnętrznej pomiędzy ul. Królewską a ul. Książęcą w dzielnicy Ostróg.	57.810,00

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

16.	2015	Budowa miejskiego placu zabaw na terenie Ogródka Jordanowskiego przy ul. Stalmacha w Raciborzu - w ramach zadania wykonano remont ogrodzenia wraz z uzupełnieniem jego fragmentów oraz wykonanie nowej bramy i furtek.	94.371,52
17.	2015	Utrzymanie boisk typu ORLIK - zarządcy m. in.: konserwowali nawierzchnię, sztuczną trawę, poliuretanową nawierzchnię boisk do koszykówki.	122.382,14
18.	2015	Modernizacja infrastruktury sportowej przy ul. Srebrnej 12 - wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową rozbudowy zaplecza infrastruktury sportowej.	24.846,52
19.	2015	Siłownia pod chmurką z wiatą dostosowaną do spotkań mieszkańców przy ul. Żółkiewskiego - inicjatywa lokalna - m. in. zakupiono i zamontowano urządzenia siłowni i crossfitu oraz wykonano ogrodzenie części terenu siłowni.	60.983,19
Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Rozwój i uzupełnienie infrastruktury turystycznej wzdłuż rzek Olza i Odra - w ramach zadania wykonano: - przebudowę infrastruktury technicznej, tj. kanalizacji sanitarnej, wodociągowej oraz oświetlenia zewnętrznego, - zagospodarowanie terenu poprzez przebudowę i budowę ciągu pieszo-jezdnego, ciągów rowerowych oraz przebudowę placyków, - budowę wiaty rowerowej, - przebudowę kuchni letniej. Środki będące w dyspozycji Wydziału Rozwoju zostały wydatkowane na wykonanie oraz montaż tablicy informacyjnej oraz tablicy pamiątkowej. Zadanie dofinansowane było z EFRR w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007-2013.	573.270,78
2.	2015	Rozwój i uzupełnienie infrastruktury turystycznej wzdłuż rzek Olza i Odra - w ramach zadania wykonano przebudowę istniejącego budynku zlokalizowanego przy wjeździe głównym na kemping na budynek stacji rowerowej.	613.347,34

3.6 Ochrona lasów

Uwzględnianie granicy rolno-leśnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
Realizacja zadania:
Granica rolno-leśna jest to wyznaczana na gruncie i przedstawiana na mapach linia oddzielająca grunty aktualnie i perspektywicznie przewidziane do rolniczego lub leśnego użytkowania. Wyznaczenie tej granicy ma na celu dążenie do optymalnego wykorzystania powierzchni ziemi, uporządkowania przestrzeni rolniczej i leśnej zgodnego z warunkami glebowymi, przyrodniczymi i krajobrazowymi. Powinna zatem stanowić instrument kierowania procesem zalesiania gruntów w gminie. Prawidłowa regulacja granicy rolno-leśnej wymaga w jednych miejscach zalesień, a w innych wyrębu lasu. Zadanie realizowane jest podczas opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
Realizacja zadania:
Zadanie realizowane na bieżąco przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie oraz Starostwo Powiatowe. Trwale zrównoważona gospodarka leśna jest to działalność zmierzająca do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości,

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym i ponadlokalnym, bez szkody dla innych ekosystemów. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem w szczególności: zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą. Edukacja Leśna w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie prowadzona jest na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora RDLP Katowice „Programu Edukacji Leśnej Społeczeństwa na lata 2006-2015”, utworzonego na podstawie Zarządzenia nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r. Podstawową formą edukacji leśnej są zajęcia z dziećmi i młodzieżą szkolną w lesie oraz w Szkółce Kontenerowej. Rocznie z oferty Nadleśnictwa korzysta ok. 2 000 osób.
• Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi
Realizacja zadania: Przy zalesianiu gruntów podstawowe znaczenie ma zgodność ich lokalizacji z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do zalesienia mogą być przeznaczone nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej oraz inne grunty nadające się do zalesienia, a w szczególności: - grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach zbiorników wodnych, - strome stoki, zbocza, urwiska i zapadliska, - hałdy i tereny po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie Grunty przeznaczone do zalesienia wyznacza wyłącznie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek zalesiania gruntów ciąży na nadleśniczych w odniesieniu do gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych oraz na właścicielach lub użytkownikach wieczystych pozostałych gruntów.
• Zapewnienie trwałości i wielofunkcyjności lasów, • Zachowanie istniejących kompleksów leśnych oraz stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)
Realizacja zadania: Zadania realizowane przez Nadleśnictwa Rudy Raciborskie i Rybnik w ramach działalności podstawowej, ubocznej i dodatkowej. W Nadleśnictwach funkcjonuje System Informatyczny Lasów Państwowych (SILP) służący do gromadzenia, przetwarzania i obiegu informacji. Zasady funkcjonowania SILP określa Zarządzenie nr 9 Dyrektora Generalnego Lasów państwowych z dnia 10 marca 1997 r. wraz z późniejszymi zmianami. System zawiera i porządkuje zbieranie informacji o substancji leśnej na terenie wszystkich nadleśnictw w kraju.
• Stały nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych
Realizacja zadania: Zadanie realizowane jest w ramach porozumienia przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie., które przedkłada do Starostwa kwartalne sprawozdania z wykonania zadań. Leśnicy prowadzą następujące działania: - doradzają prywatnym właścicielom, jak prowadzić gospodarkę leśną, - udostępniają sadzonki drzew i krzewów leśnych, - wykonują na koszt nadleśnictw zabiegi zwalczające i ochronne w lasach prywatnych, jeśli wystąpią tam organizmy szkodliwe, zagrażające trwałości lasu, - organizują wykonanie zadań gospodarczych w lesie (w tym sprzedaż drewna), na podstawie umowy z właścicielem lasu, - sporządzają wielkoobszarowe inwentaryzacje stanu lasów oraz prowadzą bank danych o lasach.
• Wykonanie uproszczonych planów urządzania lasów
Realizacja zadania: Na podstawie art. 22 ust.1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2015 z poz. 2100), Minister Środowiska pismem z dnia 12.04.2016 r. znak: DLP.1.611.26.2016 zatwierdził „Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 2016-2025”. Poprzedni plan obowiązywał do 31.12.2015 r. Nadleśnictwo Rybnik w analizowanym okresie nie sporządzało Planu urządzania lasu, ponieważ aktualnie obowiązujący dokument (zatwierdzony przez Ministra Środowiska decyzją DLOPiK-L-Ip-611-81/07) jest ważny do 31.12.2016 r.
• Przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, urządzenie i utrzymanie zieleni, zadrzewień, zakrzewień na terenach będących w administracji nadleśnictw
Realizacja zadania: Zadanie realizowane na bieżąco przez Nadleśnictwa Rudy Raciborskie i Rybnik, które prowadzą gospodarkę leśną w oparciu o Plany Urządzenia Lasu.

3.7 Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi

Oszczędne zużycie wody m.in. poprzez: montaż wodooszczędnych spłuczek i zaworów, wymianę uszkodzonych uszczelek i zaworów, usuwanie awarii, zakup i montaż perlatorów, wymiana głowic baterii/montaż baterii sterowanych elektronicznie
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadanie realizowane jest w miarę bieżących potrzeb podczas prac remontowych lub podczas usuwania awarii. Wodooszczędne spłuczki lub perlatory na wylewkach bateryjnych montowane są m. in. w Urzędzie Miasta oraz w placówkach oświatowych.
- Stosowanie zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach, - Stosowanie technologii przyjaznych dla środowiska naturalnego
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadania realizowane przez podmioty gospodarcze.

3.8 Kształtowanie stosunków wodnych i zabezpieczenie przed powodzią

• Systematyczna konserwacja rzek, cieków i urządzeń melioracyjnych			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Utrzymanie urządzeń melioracji - w ramach utrzymania 52,96 km rowów melioracyjnych leżących na gruntach gminnych wykonano: - wykoszenie 207 114 m², - odmulenie 28 441 m , - odtworzenie 500 m rowów, - naprawiono wlot rowu nr D-6 do kolektora rowu D-5 w dzielnicy Sudół przy ul. Spokojnej, - naprawiono rów D-11 na odcinku od k.m. 2+415 do 2+930 w dzielnicy Ocice.	209.126,68
2.	2014	Utrzymanie rowów komunalnych - w ramach zadania wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją rowów komunalnych przydrożnych i suchego zbiornika przeciwpowodziowego w dzielnicach: Brzezie (ulice: Bitwy Olżańskiej, Jagielnia, Olszynkowa, Wysoka, Wygonowa), Markowice (ulice: Babicka, Bolesława Chrobrego, Gliwicka (boczna), Grabowa, Hetmańska, Kazimierza Wielkiego, Norwida, Olimpijczyka, Ordon, Wita Stwosza), Miedonia (ulice: Rudnicka, Ratajskiego), Studzienna (suchy zbiornik retencyjny przeciwpowodziowy przy ul. Bojanowskiej), Ocice (ul. Górna i ul. Folwarczna), Racibórz Centrum (ul. Wierzyńskiego). Ponadto wykonana została kontrola okresowa roczna suchego zbiornika retencyjnego w Raciborzu – Studziennej.	65.878,73
3.	2015	Utrzymanie urządzeń melioracji - w ramach utrzymania rowów melioracyjnych leżących na gruntach gminnych wykonano: - wykoszenie 236 656 m², - odmulenie 32 645 m, - odtworzenie 481 m rowów, - wykonano remonty odcinków rowów nr 21 w dzielnicy Brzezie, D15 przy ul. Rzecznej oraz rowu przy ul. Grunwaldzkiej.	199.561,33

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

4.	2015	Utrzymanie rowów komunalnych - w ramach zadania wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją rowów komunalnych przydrożnych i suchego zbiornika przeciwpowodziowego (koszenie, odmulanie, umacnianie płytami betonowymi) w dzielnicach: Brzezcie (ulice: Bitwy Olszańskiej, Jagielnia, Olszynkowa, Wysoka, Wygonowa), Markowice (ulice: Babicka, Bolesława Chrobrego, Gliwicka - boczna, Grabowa, Hetmańska, Kazimierza Wielkiego, Norwida, Olimpijczyka, Ordona), Miedonia (ulice: Rudnicka, Ratajskiego), Studzienna (suchy zbiornik retencyjny przeciwpowodziowy przy ul. Bojanowskiej), Ocice (ul. Górna i ul. Folwarczna), Racibórz Centrum (ul. Wierzyńskiego). Ponadto wykonana została kontrola okresowa pięcioletnia suchego zbiornika retencyjnego w Raciborzu - Studziennej.	82.171,46
Przystosowanie terenów międzywala do szybkiego reagowania w przypadku powodzi			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W analizowanych okresie zadanie było realizowane przez RZGW poprzez bieżące utrzymanie i konserwację międzywala. Natomiast w dniu 15 kwietnia 2015 r. na Hydroportalu KZGW opublikowane zostały zweryfikowane i ostateczne wersje map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego - teren Raciborza, przez który płynie rzeka Odra oraz Kanał Ulgi rzeki Odry znajduje się w zasięgu wyznaczonych obszarów powodziowych. Do terenów zagrożonych powodzią na terenie Miasta Racibórz zalicza się: - dzielnica Studzienna, - dzielnica Płonia, - dzielnica Ostróg, - dzielnica Markowice, - dzielnica Śródmieście.			
Bieżąca realizacja Planu Zarządzania Kryzysowego na wypadek powodzi, uwzględniającego ochronę obiektów wrażliwych na terenie gminy (np. oczyszczalni ścieków, ujęć wód, terenów zabytkowych i przyrodniczo cennych, składowisk odpadów, itp.)			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W ramach realizacji zadania Gmina Racibórz corocznie przeznacza środki finansowe na doposażanie Ochotniczej Straży Pożarnej.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Ochrona przeciwpowodziowa na pograniczu raciborsko-opawskim poprzez logistyczne doposażenie i doskonalenie działań służb kryzysowych - zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dorzeczu Górnej Odry - w ramach projektu m. in. zakupiono: - odzież specjalną oraz sprzęt i wyposażenie pożarnicze dla jednostek OSP w Raciborzu Markowicach i Miedoni, - pilarkę spalinową do drewna, piłę spalinową do stali oraz tarczę diamentową dla jednostki OSP Miedonia, - aparaty powietrzne nadciśnieniowe z butlą i maską dla jednostki OSP Racibórz Miedonia, - dwa lekkie samochody ratowniczo-gaśnicze marki ford Transit dla jednostki OSP Sudół i OSP Brzezcie, - zestaw ratownictwa medycznego wraz z deską ortopedyczną oraz zestaw narzędzi hydraulicznych dla jednostki OSP Markowice. Projekt został dofinansowany z POWT Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013.	533.150,62

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

2.	2015	Ochrona przeciwpowodziowa na pograniczu raciborsko-opawskim poprzez logistyczne doposażenie i doskonalenie działań służb kryzysowych - zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dorzeczu Górnej Odry - w ramach projektu zakupiono przewoźną motopompę do wody zanieczyszczonej na przyczepie Rydwan na wyposażenie OSP Racibórz Brzezie oraz opłacono usługi tłumaczeniowe. Projekt został dofinansowany z POWT Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013.	60.903,20
Ochrona przed powodzią - budowa zbiornika Racibórz			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Według informacji RZGW w Gliwicach do końca 2015 r. wykonano: <i>Obiekt nr 1 (Zapora czołowa z budowlami towarzyszącymi)</i> - wykonano roboty ziemne na kanale doprowadzającym - w 2016 r. kontynuowane będą roboty ziemne związane z nasypem korpusu zapory, wykopy kanału doprowadzającego, umocnienia narzutem kamiennym i kosztami siatkowo - kamiennymi, budowla przelewowa - spustowa oraz budowla upustowa do Odry Miejskiej, a także inne mniejsze budowle, <i>Obiekt nr 2 (Zapora lewobrzeżna z budowlami towarzyszącymi)</i> - realizowane były zasypy starorzeczy i wyrobisk pożwirowych, wykonano wykop pod przełożone koryto rzeki Psiny - w 2016 r. kontynuowane będą roboty związane z nasypem korpusu zapory, realizowana będzie budowla „Rozdział wód rzeki Psiny”, wzmocnienie podłoża na odcinkach dotąd nie wzmocnionych oraz pozostałe budowle będące w zakresie Obiektu nr 3, <i>Obiekt nr 3 (Zapora prawobrzeżna z budowlami towarzyszącymi)</i> - wykonano warstwę konstrukcyjno-dociskową, nasyp z gruntu sypkiego oraz nasyp z gruntu spoistego, realizowano wykop pod zbiornik retencyjny Buków oraz rozpoczęto roboty żelbetowe pompowni Buków - w 2016 r. kontynuowane będą roboty związane z nasypem korpusu zapory, budowle związane z odprowadzeniem wody ze zlewni Buków, Lubomia, Pogrzebień - zbiorniki, pompownie, <i>Obiekt nr 4 (Zaplecze eksploatacyjne Zbiornika)</i> - wykonywano roboty na zapleczu zbiornika na zewnątrz jak i wewnątrz budynków, <i>Obiekt nr 5 (Zagospodarowanie czaszy Zbiornika)</i> - wywóz nieczystości i odpadów czaszy zbiornika (składowisko „Las Tworkowski”), prowadzone były roboty związane z formowaniem nasypów wysp w czaszy zbiornika.			
Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane jest przez Gminę poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.			

3.9 Ochrona powierzchni ziemi

Przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych
<i>Realizacja zadania:</i>
W analizowanych latach Gmina Racibórz prowadziła następujące działania przyczyniające się do przeciwdziałania degradacji chemicznej gleb: - w zakresie ochrony powietrza - remonty i modernizacje dróg, przedsięwzięcia ograniczające niską emisję (termomodernizacje budynków, wymiany kotłów, propagowanie i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii), - w zakresie ochrony wód - rozbudowa sieci kanalizacyjnej, - w zakresie gospodarki odpadami - likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów. Poniesione koszty przedstawiono w rozdz. 3.11-3.13 dotyczących wspomnianych komponentów środowiskowych.
Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadanie było realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym. Badania właściwości agronomicznych gleb i zanieczyszczeń metalami ciężkimi gruntów na użytkach rolnych w Raciborzu prowadzone były przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach na zlecenie Starostwa Powiatowego w Raciborzu - ostatnie badania na terenie Raciborza przeprowadzone były w 2012 r.
Obserwacja terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

<i>Realizacja zadania:</i>
Starostwo Powiatowe w Raciborzu dwa razy do roku zleca Państwowemu Instytutowi Geologicznemu przeprowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. W wyniku przeprowadzonych obserwacji na terenie gminy Racibórz odnotowano 16 nowych osuwisk w 2014 r i 1 nowe osuwisko w 2015 r.:
<u>2014 r.</u>
1) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,537 ha, z dwoma skarpami wtórnymi, położone nad stawem w pobliżu drogi nr 49, 2) duże nieaktywne osuwisko o pow. 3,07, z jedną skarpią wtórną, położone nad prawym dopływem rzeki Plinc, 3) duże nieaktywne osuwisko o pow. 2,47 ha, z dwoma skarpami wtórnymi, położone nad prawym dopływem rzeki Plinc, 4) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,19 ha, położone nad stawem w pobliżu drogi nr 49, 5) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,07 ha z dwoma skarpami wtórnymi, położone nad stawem w pobliżu drogi nr 49, 6) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,13 ha, położone na skarpie przy torach kolejowych w dzielnicy Brzezcie, 7) duże nieaktywne osuwisko o pow. 5,9 ha, położone przy ul. Brzeskiej, 8) małe okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,57 ha, położone w dzielnicy Brzezcie (Pogwizdów), 9) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,84 ha, położone w dzielnicy Brzezcie (Pogwizdów), 10) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,34 ha, położone w dzielnicy Brzezcie (Pogwizdów), 11) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,29 ha, położone w dzielnicy Brzezcie (Pogwizdów), 12) małe okresowo aktywne osuwisko o pow. 1,49 ha, położone w dzielnicy Brzezcie (Pogwizdów), 13) małe okresowo aktywne osuwisko o pow. 1,29 ha, położone w dzielnicy Brzezcie (Pogwizdów), 14) niewielkie okresowo aktywne osuwisko o pow. 0,02 ha, położone przy ul. Wygonowej, 15) niewielkie ciągle aktywne osuwisko o pow. 0,235 ha, położone na północny-wschód od Arboretum Bramy Morawskiej, 16) nieduże ciągle aktywne osuwisko o pow. 1,29 ha, położone na północny-wschód od Arboretum Bramy Morawskiej,
<u>2015 r.</u>
1) duże ciągle aktywne osuwisko o pow. 12,2 ha, położone na obszarze Arboretum Bramy Morawskiej.
Wszystkie wymienione osuwiska powstały w wyniku naturalnych przyczyn ruchu osuwiskowego, takich jak: podcięcie erozyjne, infiltracja wód opadowych, infiltracja wód roztopowych, wypływy wód na zboczu.
Na początku 2015 r. został uaktualniony i ujednolicony „Rejestr osuwisk na obszarze Powiatu Raciborskiego”.
• Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadanie realizowane jest na bieżąco przez właścicieli gruntów rolnych, łąkowych oraz wodno-błotnych poprzez prowadzenie następujących działań:
- prawidłowa gospodarka rolna z zastosowaniem głównie nawozów naturalnych, racjonalne stosowanie nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin, - oczyszczanie gleb z substancji toksycznych oraz odkwaszanie zakwaszonych gleb. - zapobieganie erozji - działania melioracyjne, zadrzewienia śródpolne, zalesianie nieużytków, - zapobieganie zanieczyszczaniu gleby ze źródeł komunalnych - ograniczenie ilości odpadów przedostających się do środowiska w sposób niekontrolowany („dzikie” wysypiska) oraz oczyszczanie ścieków.
Natomiast ograniczanie przemysłowych źródeł zanieczyszczenia gleb odbywa się poprzez stosowanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku oraz właściwą gospodarkę odpadami poprodukcyjnymi.
• Minimalizowanie przeznaczenia gruntów ornych o najwyższych klasach bonitacyjnych na cele nierolnicze i nieleśne
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadanie realizowane jest poprzez stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, odnoszące się do ochrony zasobów glebowych przed nierolniczym zagospodarowaniem powierzchni.
• Rekultywacja terenów po eksploatacji kopalni, • Rekultywacja gleb zdegradowanych w kierunku rolnym, leśnym i rekreacyjno-wypoczynkowym
<i>Realizacja zadania:</i>
W analizowanych latach nadzór na pracami rekultywacyjnymi prowadziło Starostwo Powiatowe w Raciborzu. Rekultywacji poddano:
- w 2014 r. - 0,2 ha terenów rolnych,

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

- w 2015 r. - 0,05 ha terenów po eksploatacji kopalni.
• Likwidacja dzikich wysypisk na terenie gminy
Zadanie realizowane jest na bieżąco - szczegółowy opis działań w tym zakresie wraz z podaniem kosztów znajduje się w rozdz. 3.13 dotyczącym gospodarki odpadami.
• Kontrola stanu faktycznego w przypadku wydobywania kopalni bez wymaganej koncesji i naliczanie opłat eksploatacyjnych w przypadku nielegalnej działalności
Zadanie realizowane przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu - opis znajduje się w rozdz. 3.4. W okresie raportowanym Starosta Raciborski nie stwierdził wydobywania kopalni bez wymaganej koncesji oraz nie prowadził postępowań w sprawie naliczania opłat eksploatacyjnych związanych z nielegalną działalnością.
• Gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych
Zadanie realizowane przez Państwowy Instytut Geologiczny, Marszałka Województwa i Starostwo Powiatowe w Raciborzu.

3.10 Środowisko a zdrowie

Monitoring jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich			
Realizacja zadania:			
Badania jakości wody wodociągowej prowadzone są systematycznie przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Raciborzu. W analizowanych latach z terenu miasta pobrano następujące ilości próbek do badań: - w 2014 r. - 118 próbek z 35 punktów poboru, - w 2015 r. - 80 próbek z 18 punktów poboru. Jakość wody w Raciborzu w latach 2014-2015 we wszystkich punktach poboru była zgodna z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2007, nr 61, poz. 417 z późn. zm.) w zakresie przebadanych oznaczeń. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.			
Prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażania na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne			
Realizacja zadania:			
Zadanie realizowane przez Państwową Inspekcję Pracy w Katowicach Oddział w Rybniku. PIP nie podaje do publicznej wiadomości wykazu i lokalizacji kontrolowanych przedsiębiorstw i firm.			
Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Dotacja dla Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego Koło Terenowe przy Szpitalu Rejonowym w Raciborzu – X Raciborskie Dni Promocji Zdrowia.	23.000,00
2.	2014	Dotacja dla Klubu Sportowego Rafako - propagowanie zdrowego spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym i rekreacyjnym w klubie sportowym RAFAKO Racibórz sekcja piłki nożnej.	10.000,0
3.	2014	Dotacja dla Klubu Siatkarskiego AZS - RAFAKO Racibórz - propagowanie zdrowego spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym i rekreacyjnym.	30.000,00
4.	2014	Dotacja dla Miejskiego Klubu Zapaśniczego „UNIA” - propagowanie zdrowego spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć o charakterze sportowym i rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży w MKZ UNIA Racibórz - zapasy.	75.000,00
5.	2014	Dotacja dla Międzyszkolnego Klubu Sportowego Szkoły Mistrzostwa Sportowego „Victoria” - Victoria - zwycięstwo zdrowia.	70.000,00
6.	2014	Dotacja dla Klubu Szachowego „SILESIA” Racibórz - Zdrowy i aktywny styl życia.	15.000,00

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

7.	2014	Dotacja dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „Ikar” Racibórz - W zdrowym ciele zdrowy duch. Propagowanie aktywności fizycznej wśród młodzieży.	11.000,00
8.	2014	Dotacja dla Stowarzyszenia na rzecz Integracji „PODAJ RĘKĘ” - Multimedialne Centrum Informacji Prozdrowotnej.	3.400,00
9.	2014	Dotacja dla Stowarzyszenia Śląski Uniwersytet Trzeciego Wieku - Trzeci wiek - ćwicz zdrowo.	7.000,00
10.	2014	Dotacja dla Polskiego Komitetu Zwalczania Raka Koło w Raciborzu - Profilaktyka chorób nowotworowych „Zdążyć przed rakiem”.	40.000,00
11.	2014	Dotacja dla Stowarzyszenia Persona na rzecz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego - Zapobieganie zaburzeniom psychicznym poprzez informację i edukację prozdrowotną.	4.000,00
12.	2014	Dotacja dla Stowarzyszenia Śląski Uniwersytet Trzeciego Wieku - Odżywiam się smacznie i zdrowo.	3.000,00
13.	2014	„Zielone Szkoły” - zadanie w ramach profilaktyki zdrowotnej realizowanej w trakcie wyjazdów śródrocznych dla dzieci - dofinansowanie z WFOŚiGW.	10.190,00
14.	2015		4.140,00
15.	2015	Dotacja dla LKS Ocice - Propagowanie zdrowego stylu spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży z dzielnicy Ocice poprzez organizację szkolenia i uczestnictwa w rozgrywkach sportowych.	38.600,00
16.	2015	Dotacja dla Klubu Sportowego Rafako - Propagowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym i rekreacyjnym w Klubie Sportowym RAFAKO Racibórz.	13.000,00
17.	2015	Dotacja dla Miejskiego Klubu Zapaśniczego „UNIA” - Propagowanie zdrowego spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć o charakterze sportowym i rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży w MKZ UNIA Racibórz - zapasy.	79.000,00
18.	2015	Dotacja dla Międzyszkolnego Klubu Sportowego Szkoły Mistrzostwa Sportowego „Victoria” - Dążmy do zdrowia.	74.000,00
19.	2015	Dotacja dla Klubu Siatkarskiego AZS - RAFAKO Racibórz - Propagowanie zdrowego spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym i rekreacyjnym.	34.000,00
20.	2015	Dotacja dla Klubu Szachowego Silesia - Zdrowy i aktywny styl życia.	18.000,00
21.	2015	Dotacja dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „Ikar” przy Gimnazjum nr 2 w Raciborzu - Nie dla używek, tak dla sportu. Propagowanie aktywności fizycznej wśród młodzieży.	13.000,00
22.	2015	Dotacja dla Ogniska Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej RAFAKO - O zdrowie, sprawność, trzeźwość.	7.000,00
23.	2015	Dotacja dla Polskiego Komitetu Zwalczania Raka Oddział w Raciborzu - Profilaktyka chorób nowotworowych „Zdążyć przed rakiem”.	29.995,00

3.11 Jakość powietrza

• Prowadzenie remontów istniejących dróg m.in. zmiana nawierzchni
<i>Realizacja zadania:</i>
Realizację zadania opisano w rozdz. 3.14 w rozdz. dotyczącym oddziaływania hałasu - remonty dróg przyczyniają się zarówno do ograniczenia emisji wtórnej pochodzącej z ciągów komunikacyjnych jak i do redukcji poziomu hałasu.
• Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii
<i>Realizacja zadania:</i>
Opis prowadzonych działań w przedmiotowym zakresie przedstawiono w rozdz. 3.17 dotyczącym wykorzystania

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

odnawialnych źródeł energii oraz w punkcie niniejszego rozdziału dotyczącym prowadzenia działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji (dopłaty do montażu instalacji solarnych i pomp ciepła).			
Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych			
Realizacja zadania:			
Zadanie realizowano w ramach prowadzonej edukacji ekologicznej, m. in.: - sfinansowano plakaty „Kochasz dzieci nie pal śmieci”, - zorganizowano obchody Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu i Dnia bez Samochodu - zakupiono i przekazano Straży Miejskiej kamizelki odbłaskowe dla dzieci. Opis działań z zakresu edukacji ekologicznej wraz z podaniem kwot znajduje się w rozdz. 3.3. Ponadto zadanie realizowano poprzez dopłaty do montażu instalacji solarnych i pomp ciepła w ramach prowadzonych działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji (szczegółowy opis w poniższym punkcie).			
Prowadzenie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Dopłata do modernizacji źródeł ciepła i montażu instalacji solarnych - udzielono dotacji 8 osobom do montażu instalacji solarnych, 8 osobom do montażu pomp ciepła i 30 osobom do modernizacji źródła ciepła.	144.600,00
2.	2014	Program ograniczania niskiej emisji - w ramach zadania m. in.: udzielono 10 osobom fizycznym dotacji do montażu instalacji solarnych i 25 osobom dotacji do modernizacji źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych w ramach realizacji II etapu Programu ograniczenia niskiej emisji 2013-2015.	287.083,86
3.	2014	Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta Racibórz poprzez likwidację lokalnych źródeł ciepła / palenisk węglowych w budynkach jednorodzinnych i indywidualnych lokalach mieszkalnych oraz montaż instalacji solarnych - w ramach zadania: - udzielono dotacji 15 osobom do montażu instalacji solarnych i 10 osobom do modernizacji źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i 15 osobom do modernizacji źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych, - sfinansowano kampanię edukacyjną pokazującą korzyści zdrowotne i społeczne wynikające z eliminacji niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza oraz informującej o zasadach i horyzoncie czasowym wdrażania działań tego typu na terenie gmin (wydruk ulotek, spoty radiowe), - wykonano tablicę informacyjną dot. realizacji zadania współfinansowanego przez WFOŚiGW.	321.866,24
4.	2014	Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta Racibórz poprzez likwidację lokalnych źródeł ciepła / palenisk węglowych, termomodernizację oraz przebudowę budynków wielorodzinnych przy ul. Szewskiej 3, Zborowej 5, Stalmacha 6, Różyckiego 11-13 i Dąbrowskiego.	1.610.000,00
5.	2015	Dopłata do modernizacji źródeł ciepła i montażu instalacji solarnych udzielono dotacji 4 osobom do montażu instalacji solarnych, 9 osobom do montażu pomp ciepła i 20 osobom do modernizacji źródła ciepła.	108.912,72
6.	2015	Program ograniczania niskiej emisji - w ramach zadania m. in. udzielono 6 osobom fizycznym dotacji do montażu instalacji solarnych i 29 osobom dotacji do modernizacji źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych w ramach realizacji III etapu Programu ograniczenia niskiej emisji 2013-2015.	299.403,95

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

7.	2015	Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta Racibórz poprzez likwidację lokalnych źródeł ciepła / palenisk węglowych w budynkach jednorodzinnych i indywidualnych lokalach mieszkalnych oraz montaż instalacji solarnych – w ramach zadania: - udzielono dotacji 15 osobom do montażu instalacji solarnych i 15 osobom do modernizacji źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i 15 osobom do modernizacji źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych, - sfinansowano kampanię edukacyjną pokazującą korzyści zdrowotne i społeczne wynikające z eliminacji niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza oraz informującej o zasadach i horyzoncie czasowym wdrażania działań tego typu na terenie gmin (wydruk ulotek, spoty radiowe), - wykonano tablicę informacyjną dot. realizacji zadania współfinansowanego przez WFOŚiGW.	371.092,86
8.	2015	Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta Racibórz poprzez likwidację lokalnych źródeł ciepła, termomodernizację oraz przebudowę budynków wielorodzinnych przy ul. Wojska Polskiego 1, Waryńskiego 25, Opawskiej 89, Stalmacha.	1.970.000,00
9.	2015	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Racibórz wraz z aktualizacją założeń do planu zaopatrzenia Miasta Racibórz w ciepło, energię i paliwa gazowe.	38.130,00
10.	2015	Uzbrojenie budynków przy ul. Nowy Zamek 8,9,10 w instalację gazową oraz zmiana systemu ogrzewania na etażowe gazowe.	200.000,00
• Realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Termomodernizacja budynku przy ul. Armii Krajowej 6 w Raciborzu wraz z przebudową.	727.168,00
2.	2014	Termomodernizacja budynku przy ul. Solnej 23 w Raciborzu wraz z przebudową.	364.244,00
3.	2014	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 15 w Raciborzu przy ul. Słowackiego 48.	347.735,01
4.	2014	Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 26 w Raciborzu przy ul. Żółkiewskiego 26.	524.241,34
5.	2014	Termomodernizacja sali gimnastycznej i wymiana instalacji c.o. w Gimnazjum Nr 1.	159.777,11
6.	2014	Termomodernizacja obiektów Szkoły Podstawowej nr 1 w Raciborzu przy ul. Cecylii 30 i Gimnazjum nr 2 przy ul. Elżbiety 14.	604.790,88
7.	2015	Termomodernizacja obiektu wraz z adaptacją poddasza na cele dydaktyczne w budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 w Raciborzu przy ul. Myśliwca 16.	347.421,31
8.	2015	Termomodernizacja sali gimnastycznej i wymiana instalacji c.o. w Gimnazjum Nr 1.	566.511,20
9.	2015	Termomodernizacja obiektów Szkoły Podstawowej nr 1 w Raciborzu przy ul. Cecylii 30 i Gimnazjum nr 2 przy ul. Elżbiety 14.	2.883.321,20
10.	2015	Wymiana kotła grzewczego oraz instalacji c.o. w remizie OSP Racibórz Miedonia.	38.019,30
• Rozwój transportu publicznego w gminie, zakup nowych autobusów o lepszych parametrach technicznych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Realizację zadania polegającą na zakupie nowych autobusów o lepszych parametrach technicznych zakończono w 2012 r. - szczegółowy opis realizacji znalazł się w sprawozdaniu z POŚ za lata 2012-2013.			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Natomiast w 2014 r. opracowano w formie tekstowej plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Racibórz.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Opracowanie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Racibórz.	13.000,00
• Propagowanie i wdrażanie oszczędnych technik jazdy			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Oszczędne techniki jazdy propagowane są w ramach Systemu Zarządzania Środowiskowego, natomiast wdrożone są wśród kierowców komunikacji miejskiej.			
• Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
1.	2014	Ścieżka rowerowa Racibórz - Krzyżanowice - Chotebuz wzdłuż rzek Olza i Odra - opłacono wydatki związane z usługami tłumaczeniowymi.	864,00
2.	2014	Budowa ciągu pieszo-rowerowego na ul. Lwowskiej (od ul. Warszawskiej do ul. Pracy).	264.158,02
3.	2014	Utrzymanie ścieżek rowerowych poza pasami dróg gminnych.	47.436,32
4.	2015	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Odry od Mostu Kolejowego przy ul. Piastowskiej do slipu za Mostem Zamkowym w Raciborzu - I etap - odcinek od Mostu Zamkowego do zjazdu na ul. Bosacką.	290.714,81
5.	2015	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Odry od Mostu Kolejowego przy ul. Piastowskiej do slipu za Mostem Zamkowym w Raciborzu - II etap - odcinek od zjazdu na ul. Bosacką do mostu kolejowego.	510.129,25
6.	2015	Utrzymanie ścieżek rowerowych poza pasami dróg gminnych	30.624,87
• Realizacja celów Programu Ochrony Powietrza			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane jest poprzez prowadzenie działań opisanych w niniejszym rozdziale, dotyczących m.in.: - remontów dróg, - rozbudowy sieci ścieżek rowerowych, - termomodernizacji, - modernizacji źródeł ciepła, - montażu instalacji odnawialnych źródeł energii, - prowadzenia edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza, a także poprzez wprowadzania zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących instalowania urządzeń grzewczych opartych o niskoemisyjne techniki spalania paliw.			
• Modernizacje instalacji przygotowania c.w.u. w oparciu o zastosowanie systemów opartych o energię odnawialną (kolektory słoneczne, pompy ciepła)			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W latach 2014-2015 Gmina Racibórz udzielała osobom prywatnym dofinansowania do montażu instalacji odnawialnych źródeł energii: - w 2014 r. łącznie udzielono dotacji 33 osobom do montażu instalacji solarnych oraz 8 osobom do montażu pomp ciepła, - w 2015 r. łącznie udzielono dotacji 25 osobom do montażu instalacji solarnych oraz 9 osobom do montażu pomp ciepła. Wspomniane instalacje wykorzystywane są m. in. do podgrzewania wody użytkowej.			
• Propagowanie i realizacja oszczędności energii elektrycznej poprzez: wymianę oświetlenia na energooszczędne, zakup i montaż czasowych wyłączników światła			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W latach 2014-2015 na terenie Raciborza prowadzono inwestycje polegające na budowie nowego lub modernizacji starego oświetlenia ulicznego - podczas realizacji takich przedsięwzięć montowane były lampy energooszczędne.			
<i>Realizacja zadania:</i>			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

1.	2014	Budowa oświetlenia ulicznego - w ramach zadania środki wydatkowano na: - budowę oświetlenia ulicznego w ul. Klonowej, Letniej, Elżbiety, Cecylii, Dębni, Elżbiety, Cecylii, Dębni, - budowa oświetlenia ulicznego w ul. Pionierów i Królowej Jadwigi, - modernizację oświetlenia ulicznego w ul. Mickiewicza, - budowę oświetlenia ulicznego w ul. Sosnowieckiej, Brzeskiej, Anny.	106.963,63
2.	2015	Budowa oświetlenia ulicznego - w ramach zadania realizowane następujące umowy: - na budowę oświetlenia ulicznego w Raciborzu przy ul. Zakopiańskiej, ul. Londzina i na łączniku ul. Morcinka - Armii Krajowej, - na wykonanie budowy oświetlenia terenu rekreacyjnego w Raciborzu przy ul. Matejki - Warszawskiej - Żeromskiego, - na budowę oświetlenia parkingu przy ul. Ogrodowej w Raciborzu, - modernizację oświetlenia ulicznego na DW 935 na ul. Bosackiej w Raciborzu. Ponadto wykonano dokumentację projektową rozbudowy infrastruktury oświetlenia ulicznego na terenie Raciborza.	281.875,43
3.	2015	Wymiana oraz dobudowa infrastruktury oświetlenia ulic oraz terenów publicznych na terenie Miasta Racibórz - środki wydatkowano na wykonanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego modernizacji istniejącej infrastruktury oświetlenia dróg, placów i innych przestrzeni publicznych na terenie miasta Racibórz.	49.077,00
• Wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane jest na bieżąco przez Prezydenta Raciborza podczas prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie wydawania decyzji środowiskowych.			
• Nadzorowanie i monitorowanie realizacji Programu Ochrony Powietrza			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Prezydent Raciborza zobowiązany jest do składania corocznie (do dn. 15 marca) Staroście Raciborskiemu, sprawozdania z realizacji działań naprawczych (zrealizowanych w danym roku inwestycji) przyczyniających się do poprawy jakości powietrza.			
W latach 2014-2015 wykonano sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Powietrza.			
• Usprawnienie organizacji ruchu drogowego			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Realizacja zadania wraz z podaniem kwot została opisana w rozdz. 3.14 dotyczącym oddziaływania hałasu.			
• Zwiększenie wykorzystania paliw alternatywnych (przykładowo biopaliwa)			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie powinno być realizowane przez podmioty gospodarcze, jednakże zarówno Gmina jak i Starostwo Powiatowe nie dysponują informacjami odnośnie rodzaju paliw użytkowanych przez firmy.			
• Oczyszczanie dróg przez ich zarządców w szczególności systematyczne sprzątanie na mokro dróg, chodników, w miejscach zagęszczonej zabudowy			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W ramach oczyszczania miasta corocznie wykonywane są prace w zakresie oczyszczania dróg gminnych (utrzymanie letnie) oraz odśnieżania i zwalczania śliskości zimowej:			
- dróg i ulic o łącznej powierzchni 675.622 m², - pozostałych elementów korony drogi o łącznej powierzchni 126 817 m², - chodników i placów, których powierzchnia wynosi 65 785 m², - chodników i placów zaliczanych do tzw. „ściśłego centrum” o pow. 34 734,70 m², - parkingów o łącznej powierzchni 31 655 m², - utrzymania czystości i obsługę sanitarno-porządkową podczas imprez plenerowych, których			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

organizatorem lub współorganizatorem było Miasto Racibórz,			
- sprawowania codziennej kontroli utrzymania czystości i porządku na drogach, chodnikach, placach, parkingach, terenach zieleni miejskiej, terenów zieleni przydrożnej, przystankach komunikacji miejskiej, nieużytkach będących własnością gminy Racibórz.			
Podczas oczyszczania dróg i chodników, sprzątanie na mokro odbywa się w miarę bieżących potrzeb - kiedy wymaga tego sytuacja, w zamiatarce uruchamiane są zraszacze.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Oczyszczanie miasta - m. in. letnie i zimowe utrzymanie dróg gminnych	1.441.902,99
2.	2015		1.487.812,85
• Modernizacja ciepłowni w celu optymalizacji wykorzystania energii paliw			
Realizacja zadania:			
W ramach modernizacji Ciepłowni Racibórz - firma Ekozub Sp. z o.o. z siedzibą w m. Żerdziny - w styczniu 2014 r. uruchomiła wykonaną kompletną instalację czyszczenia powierzchni konwekcyjnych kotła rusztowego, wodnego WR-25 nr 3 o mocy cieplnej 29 MW, opalanego węglem kamiennym. Instalacja została oparta o 14 szt. generatorów fal uderzeniowych.			
• Prowadzenie kontroli i interwencji w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w związku z uciążliwościami zgłaszanymi przez społeczeństwo dotyczącymi emisji gazów i pyłów do powietrza oraz emisji uciążliwych zapachów			
Realizacja zadania:			
Zadanie realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w ramach kontroli i interwencji po wcześniejszym zgłoszeniu, dotyczącym uciążliwości związanych z emisją gazów i pyłów do powietrza lub emisją uciążliwych zapachów. Interwencyjne działania w zakresie sytuacji powodowanych przez osoby fizyczne prowadzą również osoby upoważnione przez Prezydenta - funkcjonariusze Straży Miejskiej oraz pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Interwencje związane są głównie z podejrzeniami spalania odpadów. W 2014 r. przeprowadzono 55 takich interwencji, w 2015 r. - 38. Od listopada 2015 r. Straż Miejska - w wytypowanych dzielnicach i na ulicach, gdzie występuje problem niskiej emisji - prowadzi systematyczne działania polegające na obserwacji, a następnie kontroli kotłowni i pieców gospodarstw domowych pod kątem spalania odpadów. Mieszkańcom został udostępniony również alarmowy numer telefonu, na który mogą zgłaszać zauważone podejrzenia spalania odpadów w przydomowych kotłowniach.			
• Spełnienie wymagań prawnych przez zakłady w zakresie jakości powietrza, spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa, • Wykonywanie obowiązkowych pomiarów w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz przekazywanie odpowiednim organom w formie ustalonej prawem			
Realizacja zadania:			
Zadania realizowane przez podmioty gospodarcze. Wyniki pomiarów przekazywane są organom ochrony środowiska - Staroście, Marszałkowi Województwa, WIOŚ - wydającym pozwolenia emisyjne oraz pełniącym nadzór nad dotrzymywaniem wymogów prawnych przez zakłady.			
• Zadanie inne z zakresu ochrony powietrza			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Modernizacja instalacji c.o. w budynku przy ul. Makuszyńskiego - roboty polegały na częściowej wymianie rur instalacji (130 m) oraz 17 ciekących grzejników w pomieszczeniach technicznym i dydaktycznym, ciągach komunikacyjnych i korytarzach, a także trzech klasach na parterze budynku.	29.900,00

3.12 Ochrona wód

- Intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków

Realizacja zadania:

Nie było konieczności realizacji zadania - sieć kanalizacyjna w Raciborzu jest stale rozbudowywana, tym samym coraz mniej gospodarstw domowych korzysta ze zbiorników bezodpływowych. W analizowanych latach stopień skanalizowania Gminy Racibórz wynosił:

- 95,1% w 2014 r.,
- 98,0% w 2015 r.

- Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ul. Wschodniej - wykonano kanalizację deszczową wraz z sięgaczami (przyłączami) w ul. Wschodniej do granicy nieruchomości posesji nr 29, 42, 44.	63.179,46
2.	2014	Budowa sięgaczy (przyłączy) do granicy nieruchomości wraz z remontami sieci kanalizacyjnej - wykonano remont sięgaczy na sieci kanalizacji deszczowej (od sieci do granicy nieruchomości) na terenie miasta Racibórz w ul. Kapuścika, Rogera, Urbana.	137.551,15
3.	2014	Modernizacje sieci kanalizacyjnej: - ul. Częstochowska - modernizacja kanalizacji sanitarnej - wykonano 74,9 mb, - ul. Kanałowa - modernizacja pompowni ścieków - dokumentacja projektowa, - ul. Kanałowa - modernizacja pompowni ścieków, - ul. Rieczna - modernizacja pompowni ścieków - dokumentacja projektowa.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
4.	2015	Budowa sięgaczy (przyłączy) do granicy nieruchomości wraz z remontami sieci kanalizacyjnej - wykonano dokumentację projektową oraz przyłączenie kanałów i budowę sięgaczy kanalizacji deszczowej przy ul. Rogera i ul. Osiedleńczej w Raciborzu.	172.476,75
5.	2014	Budowa sieci kanalizacyjnej: - ul. Odrodzenia - budowa sieci kanalizacji sanitarnej - wykonano 245 mb, - ul. Owocowa - budowa kanalizacji sanitarnej - wykonano 88,0 mb, - ul. Żorska - budowa kanalizacji sanitarnej - wykonano 180,3 mb, - ul. Pionierów - budowa sieci kanalizacji sanitarnej - wykonano 516,00 mb, - ul. Poprzeczna - budowa kanalizacji sanitarnej - wykonano 54,5 mb (zadanie w trakcie realizacji), - ul. Wiejska - budowa sieci kanalizacji sanitarnej - wykonano 10,0 mb (w trakcie realizacji zadania) - ul. H. Pobożnego - budowa sieci kanalizacji sanitarnej - wykonano 51,0 mb, - ul. Leśmiana - budowa odcinka kanalizacji sanitarnej - wykonano 10,0 mb, - dozbrajanie nowych terenów - podłączenie działek: ul. Anny (2 szt. - dł. 16,0 mb), ul. Mariańska (3 szt. - dł. 28,0 mb), ul. Brzozowa (1 szt. - dł. 35,0 mb).	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

6.	2015	Modernizacja sieci kanalizacyjnej: - ul. Rzeczna - modernizacja przepompowni ścieków, - Bojanowska Mała PSt-3 - modernizacja przepompowni ścieków.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
7.	2015	Budowa sieci kanalizacyjnej: - ul. Odrodzenia - zadanie II - budowa sieci kanalizacji sanitarnej - wykonano 85 mb, - ul. Poprzeczna - budowa sieci kanalizacji sanitarnej - wykonano 265 mb (zadanie w trakcie realizacji), - ul. Wiejska boczna – budowa sieci kanalizacji sanitarnej - wykonano 240 mb, - ul. Drzymały (Urząd Skarbowy) - budowa kanalizacji sanitarnej - wykonano 10 mb, - ul. Ordona - budowa odcinka kanalizacji sanitarnej - wykonano 6,0 mb, - ul. Ocicka - budowa odcinka kanalizacji sanitarnej - wykonano 12 mb, - dozbrajanie nowych terenów: o ul. Anny - wykonano 15,5 mb, o ul. Wygonowa - kontynuacja zadania z 2014 r., o ul. Brzozowa - kontynuacja zadania z 2014 r., o ul. Leśmiana - wykonano 8,0 mb, o ul. Kościuszki - wykonano 8,0 mb, o ul. Kozielska - wykonano 2,5 mb, o ul. Nowy Zamek - wykonano 12,0 mb, - ul. Tunelowa - budowa kanalizacji sanitarnej - wykonano 191 mb, - ul. Pionierów - budowa kanalizacji sanitarnej - wykonano 250 mb.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
• Bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Utrzymanie i remonty kanalizacji deszczowej - w ramach zadania wykonywano: - czyszczenie kanalizacji deszczowej, - czyszczenie wpustów ulicznych oraz chodnikowych, - czyszczenie odwodnienia liniowego, - odśnieżanie i odkuwanie wpustów z lodu, - utrzymanie w należytym stanie technicznym 18 wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki Odry i kanału Ulgi, - usługi w zakresie koszenia trawy oraz czyszczenia koryt z namułu, - utrzymanie w należytym stanie technicznym urządzeń służących - do oczyszczania wód deszczowych, zabudowanych na wylotach kanalizacji deszczowej tj. osadników piasku i szlamu oraz separatorów lamelowych, - wymianę wpustów, włazów ulicznych, - remonty studni rewizyjnych, - przeglądy, czyszczenie i konserwacja zasuw burzowych, - przeglądy, czyszczenie i konserwację klap zwrotnych na wylotach burzowych, - przeglądy stanu technicznego, czyszczenie i konserwację urządzeń mieszczących się w przepompowniach wód deszczowych,	656.199,48

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

		Ponadto wykonano: - remonty pięciu pomp na przepompowniach wód deszczowych przy ul. Piastowskiej i Adamczyka w Raciborzu, - remonty przepompowni przy ul. Piaskowej i Adamczyka w Raciborzu, - inwentaryzację urządzeń odprowadzających wody opadowe zlokalizowanych przy ul. Grunwaldzkiej w Raciborzu, - uiszczono opłatę roczną za użytkowanie gruntów, na których zlokalizowane są wyloty kanalizacji deszczowej.	
2.	2015	Utrzymanie i remonty kanalizacji deszczowej - w ramach zadania wykonywano: - czyszczenie kanalizacji deszczowej, - czyszczenie wpustów ulicznych oraz chodników, - czyszczenie odwodnienia liniowego, - odśnieżanie i odkuwanie wpustów z lodu, - utrzymanie w należytym stanie technicznym 18 wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki Odry i kanału Ulgi, - usługi w zakresie koszenia trawy oraz czyszczenia koryt z namułu, - utrzymanie w należytym stanie technicznym urządzeń służących - do oczyszczania wód deszczowych, zabudowanych na wylotach kanalizacji deszczowej tj. osadników piasku i szlamu oraz separatorów lamelowych, - wymianę wpustów, włączów ulicznych, - remonty studni rewizyjnych, - przeglądy, czyszczenie i konserwacja zasuw burzowych, - przeglądy, czyszczenie i konserwację klap zwrotnych na wylotach burzowych, - przeglądy stanu technicznego, czyszczenie i konserwację urządzeń mieszczących się w przepompowniach wód deszczowych, Ponadto: - opracowano wniosek o zmianę granic obszaru aglomeracji Racibórz (wyłączona z planu została gmina Krzyżanowice oraz część gminy Lubomia), - wykonano przyłącze energetyczne dla przepompowni wód deszczowych na ul. Piaskowej, - przeprowadzono próby funkcjonowania przepompowni na ul. Piaskowej po zmianie źródła zasilania na energię elektryczną, - sprawdzono stan pomp na przepompowniach wód deszczowych, - wykonano remonty pięciu studni kanalizacji deszczowej na ul. Piaskowej, - wykonano remont kraty na wlocie do kanalizacji deszczowej przy ul. Opawskiej, - dokonano opłaty za korzystanie z nieruchomości przy ul. Piaskowej, - świadczono usługi telekomunikacyjne - przesył sieci Internetu na potrzeby obsługi przepompowni wód deszczowych przy ul. Piaskowej, - dokonano opłaty rocznej za użytkowanie gruntu, na	674.172,93

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

		którym znajdują się wyloty kanalizacji deszczowej, - dokonano opłaty za zajęcie pasa drogi krajowej nr 45 (ul. Starowiejska) dla umieszczenia przyłącza kanalizacji deszczowej.	
• Budowa i modernizacja sieci, urządzeń i obiektów wodociągowych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W latach 2014-2015 zadania w przedmiotowym zakresie realizowane były przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Raciborzu.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Modernizacje sieci wodociągowej: - ul. Kapuścika - modernizacja sieci wodociągowej wraz z przyłączami - wykonano: 219,25 mb (sieć), 181,20 mb (przyłącza), - ul. Częstochowska - modernizacja sieci wodociągowej - wykonano 154,55 mb, - ul. Górna - modernizacja podłączeń wodociągowych - wykonano 20,8 mb - Modernizacje przyłączy wodociągowych według potrzeb - wykonano 131,15 mb, - ul. Wschodnia - modernizacja sieci wodociągowej - wykonano 54,0 mb, - ul. Zamoyskiego - modernizacja sieci wodociągowej - wykonano 195,85 mb, - ul. Zamkowa - modernizacja sieci wodociągowej - zakończenie zadania z 2013 r. - ul. Górna - modernizacja węzła zasuwowego - zakończenie zadania z 2013 r. - ul. Piaskowa - modernizacja sieci wodociągowej - zakończenie zadania z 2013 r.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
2.	2014	Budowa sieci wodociągowej: - ul. Ordona - wykonano 225,50 mb, - ul. Odrodzenia - wykonano 283,65 mb, - ul. Pionierów - wykonano 319,35 mb, - ul. Anny - wykonano 274,20 mb, - ul. Brzozowa - wykonano 37,45 mb, - przejście pod Odrą na Brzeznie - wykonanie dokumentacji projektowej.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
3.	2015	Modernizacje sieci wodociągowej: - ul. Sienkiewicza - modernizacja podłączenia wodociągowego - wykonano 2,8 mb (w trakcie realizacji), - ul. Tunelowa - modernizacja sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami - wykonano 200 mb (w trakcie realizacji), - ul. Ocicka - modernizacja sieci wodociągowej - wykonano 422,05 mb, - ul. Zakładowa - modernizacja sieci wodociągowej - 90,75 mb, - modernizacje przyłączy wodociągowych według potrzeb - wykonano 250,57 mb (18 szt.).	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
4.	2015	Budowa sieci wodociągowej: - ul. Wiejska - etap I - wykonano 120 mb, - dozbrajanie nowych terenów: ul. Odrodzenia - łącznik (zakończenie zadania z 2014 r.), ul. Warzywna (w trakcie realizacji), ul. Brzozowa, ul. Staffa - etap I.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane jest na bieżąco - Gmina Racibórz współpracuje z następującymi instytucjami w przedmiotowym zakresie: - Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Raciborzu - w zakresie badań jakości wody do picia, - Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Katowicach - w zakresie monitoringu wód oraz kontroli przedsiębiorstw na terenie miasta, - Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gliwicach - w zakresie ochrony przeciwpowodziowej oraz budowy Zbiornika Racibórz, - Śląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych Oddział w Raciborzu - w zakresie utrzymania urządzeń melioracyjnych.			
Propagowanie i stosowanie biodegradowalnych środków czystości			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zarówno Urząd Miasta Racibórz jak i podległe mu jednostki objęte są Systemem Zarządzania Środowiskowego. Tym samym przy wyborze dostawcy środków czystości, w specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia wskazane jest, iż wszystkie dostarczane środki czystości mają być biodegradowalne.			
Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie oraz Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Raciborzu. Po wejściu do UE uruchomiony został mechanizm dopłat dla rolników. Dopłaty dla ekorolników wypłacane są za pośrednictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Aby z nich skorzystać, rolnik oprócz uzyskania certyfikatu musi wystąpić do ARiMR z wnioskiem o przystąpienie do programów rolno-środowiskowych i realizować pakiet rolnictwo ekologiczne, który jest częścią tych programów. Aby uczestniczyć w programach rolno-środowiskowych należy m.in. przez okres trwania umowy gospodarować zgodnie z planem rolno-środowiskowym, prowadzić dokumentację i przestrzegać Zasad Kodeksu Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. W planie zawiera się zobowiązanie rolnika do modernizacji lub budowy urządzeń do przechowywania ścieków, gnojówki, gnojowicy lub obornika (najpóźniej do końca trwania programu), co ma znaczący wpływ na spływ zanieczyszczeń do wód gruntowych.			
Rozwój sieci monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, dostosowanie jej do wymagań wspólnotowych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane jest na bieżąco przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Wyniki monitoringu umieszczane są w rocznych biuletynach publikowanych przez WIOŚ oraz są dostępne na bieżąco na stronie internetowej WIOŚ w Katowicach. Opracowywany jest również Program Monitoringu Środowiska na kolejne lata. W analizowanym okresie wody powierzchniowe na terenie Raciborza badane były w jednym punkcie pomiarowym: Plęsnica - ujście do Odry. Analiza parametrów wód powierzchniowych w badanym punkcie wykazała umiarkowany stan/potencjał ekologiczny. W latach 2014-2015 nie wykonywano pomiarów jakości wód podziemnych na obszarze Raciborza.			
Wspieranie działań inwestycyjnych mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Działania inwestycyjne mające na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego realizowane są przez podmioty gospodarcze we własnym zakresie. Wspierane są one przez WFOŚiGW w Katowicach, który informuje przedsiębiorców o możliwościach uzyskania dofinansowania na nowoczesne technologie, które mogłyby się przyczynić do zmniejszenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego.			
Zadania inne z zakresu ochrony wód			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Przebudowa przepompowni wód deszczowych przy ul. Piaskowej w Raciborzu.	663.001,61
2.	2014	Program gospodarowania wodami opadowymi w Mieście Racibórz.	96.850,00

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

3.	2014	Oczyszczalnia ścieków - modernizacja układu technologicznego na filtrach pośpiesznych otwartych.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
4.	2014	Produkcja wody - modernizacja układu technologicznego na filtrach pośpiesznych otwartych.	
5.	2014	Wymiana pobieraka ścieków oczyszczonych.	
6.	2015	Wymiana kanalizacji deszczowej i sanitarnej w Szkole Podstawowej Nr 1 w Raciborzu.	75.622,84
7.	2015	Budowa zbiorników magazynujących wodę przy boisku LKS Brzezie w Raciborzu - w ramach zadania wykonano roboty budowlane polegające na montażu podziemnego zbiornika betonowego na wodę o pojemności 10 m ³ oraz zakup pompy głębinowej Pedrollo 4SR.	9.126,39
8.	2015	Oczyszczalnia ścieków - modernizacja rozdzielni R8 na oczyszczalni ścieków.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
9.	2015	Produkcja wody: - modernizacja przepompowni Magdaleny - rozbudowa - modernizacja przepompowni Zakładowa - w trakcie realizacji, - modernizacja przepompowni Brzeska.	
10.	2015	Wymiana pobieraka ścieków oczyszczonych.	
11.	2015	Budowa komory łączącej magistralę wody surowej ze Strzybnika z SUW Gamowska.	

3.13 Gospodarka odpadami

Wprowadzenie nowego systemu gospodarki odpadami na terenie miasta, zgodnego z zapisami znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach			
Realizacja zadania:			
Zadanie zostało zrealizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym - W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2016 poz. 250 - tekst jednolity) Gmina Racibórz wprowadziła od 1 lipca 2013 r. nowy system gospodarki odpadami komunalnymi.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Obsługa administracyjna systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	315.360,39
2.	2014	Gospodarowanie odpadami komunalnymi	4.884.498,60
3.	2015	Obsługa administracyjna systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	363.846,29
4.	2015	Gospodarowanie odpadami komunalnymi	5.400.429,15
Zwiększenie kontroli nad podmiotami odbierającymi odpady			
Realizacja zadania:			
Od momentu wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi (czyli od 1 lipca 2013 r.), mieszkańcy płacą Gminie opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi tzw. podatek śmieciowy - natomiast Gmina gospodaruje środkami z pobieranych od mieszkańców opłat za odpady, egzekwując jednocześnie od wybranych w drodze przetargu firm odbierających odpady odpowiednią jakość usług.			
- Udział gminy w strukturach ponad gminnych dla realizacji regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, - Kontrolowanie i kierowanie przez Miasto całego strumienia odpadów do instalacji funkcjonujących w ramach III RGOK, co umożliwi spełnienie dyrektyw unijnych w sprawie odzysku poszczególnych rodzajów odpadów			
Realizacja zadania:			
Gmina Racibórz należy do III Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (III RGOK) zgodnie z podziałem na regiony wg „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2014” (PGOWŚ 2014). Odebrane z obszaru gminy zmieszane odpady komunalne i odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania - zagospodarowywane są na instalacjach regionalnych lub zastępczych działających w ramach III RGOK.			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

- Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania

Realizacja zadania:

Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250) wprowadziła obowiązek sporządzania sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi:

- sprawozdania półroczne - sporządzane przez podmioty odbierające odpady od właścicieli nieruchomości,
- sprawozdania roczne - sporządzane przez wójta.

Wspomniane sprawozdania zawierają dane dotyczące:

- ilości odebranych/zebranych odpadów z terenu gminy,
- instalacji, w których zostały zagospodarowane odebrane/zebrane odpady,
- sposobów zagospodarowania odpadów (rodzaje procesów odzysku lub unieszkodliwiania).

Gmina Racibórz co roku realizuje ustawowy obowiązek w przedmiotowym zakresie.

- Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami,
- Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie miasta

Realizacja zadania:

W ramach realizacji zadań prowadzone były działania opisane poniżej wraz z podaniem kwot. Ponadto od 1 lipca 2013 r. wprowadzono nowy system gospodarowania odpadami, w którym sposób odbioru i zbierania odpadów funkcjonujący na terenie gminy Racibórz, dostosowany jest do rozwiązań technologicznych przyjętych w III RGOK.

Selektywna zbiórka odpadów na terenie Raciborza zorganizowana jest w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:

- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale,
- szkło,
- odpady zielone,
- popioły i żużle,
- pozostałe (odpady zmieszane).

W Raciborzu przy ul. Adamczyka 10 (teren bazy Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o.), działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie przyjmowane są wszystkie rodzaje odpadów wysegregowanych przez mieszkańców Raciborza, w tym również surowce wtórne.

Oprócz zbiórki surowców wtórnych na terenie nieruchomości oraz w PSZOK - na obszarze miasta ustawiono ponad 500 pojemników/dzwonów w 159 punktach (tzw. gniazdach segregacyjnych), ogólnodostępnych dla wszystkich mieszkańców. Lokalizację wspomnianych gniazd można sprawdzić za pomocą platformy Elektronicznego Systemu Informacji Miejskiej: www.esim.raciborz.pl.

W latach 2014-2015 z terenu gminy Racibórz zebrano następujące ilości surowców wtórnych:

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2014 [Mg]	2015 [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	365,30	237,03
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	549,00	920,86
15 01 07	Opakowania ze szkła	562,45	947,03
20 01 01	Papier i tektura	66,60	266,78
20 03 39	Tworzywa sztuczne	2,90	0
Razem		1 546,25	2 371,70

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Wspomaganie selektywnej zbiórki odpadów: - zakupiono 400 szt. energooszczędnych lamp LED na potrzeby zorganizowania akcji zbiórki ZSEE, - sfinansowano akcje promocyjne zorganizowanych w maju i we wrześniu zbiórek ZSEE (zebrano łącznie 22,08 Mg odpadów), - zorganizowano akcję Sprzątania Świata, - zakupiono worki na konkursy ekologiczne, - dokonano nowego oznakowania pojemników do selektywnej zbiórki odpadów (oklejenie naklejkami z zasadami segregacji - łącznie 467 kompletów).	13.984,87
2.	2014	Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów: - zamontowano 10 zgniatarek do butelek PET na pojemnikach do selektywnej zbiórki tworzyw sztucznych, - zakupiono 120 pojemników typu Igloo do selektywnej zbiórki odpadów w ramach uzupełnienia systemu miejskiego, - rozmieszczono na terenie miasta 50 szt. pojemników typu Igloo oraz przemieszczono 46 pojemników typu Racibórz, - opłacono dzierżawę terenu magazynowania pojemników do selektywnej zbiórki odpadów od 15 maja 2014 r. do 14 czerwca 2014 r., - zakupiono 650 szt. pojemników do gromadzenia bioodpadów i zlecono ich dystrybucję, - zakupiono i przekazano odbiorcy odpadów komunalnych w Raciborzu worki do selektywnej zbiórki odpadów na potrzeby systemu zbiórki (łącznie 56 450 szt.).	248.562,15
3.	2014	Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi: - wykonano plakaty promujące zbiórkę ZSEE, - sfinansowano produkcję i wydruk bombajki pt.: „Jak dzielny Raciborek bacznie pilnował, by każdy odpady dobrze segregował”, - zorganizowano spektakl „W świecie segregonii”.	15.261,73
4.	2015	Wspomaganie selektywnej zbiórki odpadów: - sfinansowano akcje promocyjne zorganizowanych w maju i we wrześniu zbiórek ZSEE (zebrano łącznie 22,41 Mg odpadów), - zorganizowano akcję Sprzątania Świata, - zakupiono worki na konkursy ekologiczne.	7.502,34
5.	2015	Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnym: - wykonano plakaty promujące zbiórkę ZSEE, - sfinansowano film animowany bombajki pt.: „Jak dzielny Raciborek bacznie pilnował, by każdy odpady dobrze segregował”, - wydano ulotki nt. kompostowania odpadów.	19.142,50
6.	2015	Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów – w ramach zadania środki wydatkowane zostały na: - zakup 250 szt. pojemników na odpady biodegradowalne, - zakup 100 szt. pojemników plastikowych na odpady biodegradowane, - zapłatę za zakup 14 szt. pojemników na odpady biodegradowalne o poj. 1,1m ³ , - usługę magazynowania pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, - utylizację pojemników do selektywnej zbiórki odpadów.	62.238,33

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

- Zbiórka oraz zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych

Realizacja zadania:

Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji w postaci odpadów zielonych realizowana jest na terenie prywatnych posesji. Mieszkańcy oddają bioodpady firmie świadczącej usługi odbioru odpadów komunalnych na terenie miasta lub zagospodarowują je w sposób własny na przydomowych kompostownikach. Oprócz zbiórki na terenie nieruchomości, odpady te mieszkańcy mogą dostarczyć osobiście do kompostowni przydomowej, zlokalizowanej w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

Do odpadów ulegających biodegradacji zaliczane są także papier i tektura.

W analizowanych latach na terenie Raciborza zebrano następujące ilości bioodpadów:

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2014 [Mg]	2015 [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	365,30	241,00
20 01 01	Papier i tektura	66,60	271,1
ex 20 01 10	Odzież z włókien naturalnych	33,20	65,70
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 523,14	1 514,5
Razem		1 988,24	2 092,30

Odpady zielone ulegające biodegradacji zostały przekazane do kompostowania natomiast odpady z papieru i tektury oraz odzież - do recyklingu materiałowego.

- Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, w tym m.in.: zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków

Realizacja zadania:

Wszystkie odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych, na terenie Raciborza przyjmowane są w PSZOK. Część z nich zbierana jest dodatkowo w ramach osobnych zbiórek:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEiE) - zbierany jest na zasadzie tzw. „wystawki” zgodnie z harmonogramem odbioru (raz na kwartał) lub w ramach organizowanych okolicznościowych zbiórek elektrośmieci (dwa razy do roku w ramach akcji „Sprzątanie Świata”),
- zużyte baterie - zbierane są do specjalnych pojemników, znajdujących się w: Urzędzie Miasta Racibórz, Starostwie Powiatowym, placówkach oświatowych (w ramach konkursu „Chomikuj baterie”) i handlowych,
- przeterminowane leki - zbierane są do specjalnych pojemników rozstawionych w 10 aptekach na terenie miasta,
- termometry rtęciowe - zbierane są w 3 aptekach na terenie miasta,
- opakowania po środkach ochrony roślin - zbierane są w 8 mobilnych punktach, organizowanych w dzielnicach raz w roku zgodnie z ogłoszonym harmonogramem.

W latach 2014-2015 zebrano następujące ilości odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych:

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2014 [Mg]	2015 [Mg]
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,3	3,7
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	12,1	16,6
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	3,3	2,5
Razem		15,7	22,8

- Zbiórka odpadów wielkogabarytowych

Realizacja zadania:

Odpady wielkogabarytowe, na terenie Raciborza, zbierane są na zasadzie tzw. „wystawki” zgodnie z harmonogramem odbioru (raz na kwartał).

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Zebrano następujące ilości odpadów wielkogabarytowych:

- 127,9 Mg w 2014 r.,
- 299,5 Mg w 2015 r.

- Zbiórka odpadów remontowo-budowlanych

Realizacja zadania:

Odpady remontowo-budowlane odbierane były od właścicieli nieruchomości w ramach indywidualnych zgłoszeń na koszt wytwórcy tego typu odpadów. Ponadto odpady budowlane i rozbiórkowe przyjmowane są od mieszkańców Gminy w PSZOK (do 500 kg rocznie na gospodarstwo domowe).

W latach 2014-2015 zebrano następujące ilości odpadów remontowo-budowlanych:

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2014 [Mg]	2015 [Mg]
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	491,5	352,6
17 01 02	Gruz ceglany	198,2	328,4
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	569,2	145,4
Razem		1 258,9	826,4

- Zbiórka zużytych opon

Realizacja zadania:

Odpady w postaci zużytych opon, na terenie Raciborza zbierane są w PSZOK. W analizowanych latach zebrano następujące ilości zużytych opon:

- 0,5 Mg w 2014 r.,
- 6,9 Mg w 2015 r.

Ponadto zużyte opony mieszkańcy Gminy mogą oddawać w serwisach ogumienia przy zakupie nowych (wymiana sztuka za sztukę).

- Zbiórka i transport odpadów zwierzęcych z terenu miasta

Realizacja zadania:

Odbiór i utylizację padłych zwierząt realizowano w ramach zadania pn. Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i leczenie rannych zwierząt.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Odbiór oraz utylizacja padłej sarny.	440,10
2.	2015	Odbiór oraz utylizacja padłych zwierząt.	691,80

- Usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk odpadów

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Likwidacja dzikich wysypisk - usunięto 18 dzikich wysypisk z terenu gminy, z których wywieziono 22,5 Mg odpadów.	12.606,45
2.	2015	Likwidacja dzikich wysypisk - usunięto 25 dzikich wysypisk z terenu gminy, z których wywieziono 31,76 Mg odpadów.	9.165,97

- Realizacja zapisów „Programu Usuwania Azbestu z terenu Miasta Racibórz”, w tym m.in.: prowadzenie akcji informacyjnej o możliwości uzyskania pomocy finansowej na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest

Realizacja zadania:

Gmina Racibórz realizuje Program usuwania azbestu z terenu Miasta Racibórz zaktualizowany Uchwałą nr XLI/582/2014 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 czerwca 2014 r., przeznaczając co roku środki na usuwanie wyrobów zawierających azbest. Dofinansowanie obejmuje demontaż, rozbiórkę, usuwanie i unieszkodliwianie elementów zawierających azbest pochodzących z obiektów budowlanych na terenie miasta Raciborza.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Zgodnie z „Regulaminem udzielania dotacji z budżetu Miasta Racibórz na realizację inwestycji związanych z usuwaniem elementów zawierających azbest z obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Raciborza”, stanowiącym załącznik do Uchwały nr V/56/2011 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 marca 2011 r. - zmienionej Uchwałą nr VII/74/2015 z dnia 27 maja 2015 r.:

- prawo do dotacji przysługuje:
 - 1) podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w szczególności: osobom fizycznym, przedsiębiorcom, osobom prawnym, wspólnotom mieszkaniowym,
 - 2) jednostkom sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi,
- dotacja stanowi częściowy zwrot kosztów związanych z demontażem, zabezpieczeniem, transportem oraz unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest pochodzących z nieruchomości znajdujących się na terenie miasta Racibórz,
- wysokość dotacji wynosi 50% łącznej wartości udokumentowanych kosztów, a maksymalna kwota dotacji jednego zadania nie może przekroczyć:
 - 1) 2 000 zł - dla osób fizycznych,
 - 2) 4 000 zł - dla pozostałych wnioskodawców.

W 2015 r. wykonano aktualizację inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Racibórz - część kosztów finansowana była ze środków Ministerstwa Gospodarki, pozyskanych w ramach Konkursu na realizację w 2015 r. zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Prace związane z usuwaniem azbestu - udzielono 9 osobom fizycznym oraz 1 wspólnotie mieszkaniowej dotacji do realizacji prac związanych z demontażem, rozbiórką, usuwaniem i unieszkodliwianiem elementów zawierających azbest z obiektów budowlanych na terenie miasta Raciborza (łącznie usunięto 15,06 Mg odpadów zawierających azbest).	13.373,48
2.	2015	Prace związane z usuwaniem azbestu - udzielono 15 osobom fizycznym oraz 2 wspólnotom mieszkaniowym dotacji do realizacji prac związanych z demontażem, rozbiórką, usuwaniem i unieszkodliwianiem elementów zawierających azbest z obiektów budowlanych na terenie miasta Raciborza (łącznie usunięto 32,66 Mg odpadów zawierających azbest).	23.052,81
3.	2015	Wykonanie aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Racibórz.	9.594,00

- Wdrażanie innowacyjnych technologii (BAT) w zakresie zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów

Realizacja zadania:

Najlepsza Dostępna Technika (Best Available Technique - BAT) oznacza najbardziej efektywną dostępną technikę w osiąganiu wysokiego ogólnego poziomu ochrony środowiska jako całości. Spełnienie warunków BAT jest dla przedsiębiorcy warunkiem koniecznym do uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

W analizowanym okresie na terenie Raciborza m. in. została wybudowana instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP), która zlokalizowana jest przy ul. Rybnickiej 125. Instalacja MBP zaczęła funkcjonować od maja 2016 r. i wraz z istniejącymi instalacjami, tj. składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz kompostownią odpadów zielonych, tworzą łącznie zintegrowane centrum przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z Uchwałą Nr V/25/21/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 27 czerwca 2016 r. - wspomniana instalacja MPB uzyskała status instalacji regionalnej dla III Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Instalacja MBP w Raciborzu składa się z następujących elementów:

- części mechanicznej - instalacja obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcania (sortowania odpadów) o projektowanej mocy przerobowej 47 000 Mg/rok,
- części biologicznej - instalacja biologicznego przetwarzania frakcji organicznej z odpadów zmieszanych oraz selektywnie zbieranych odpadów biodegradowalnych o projektowanej mocy przerobowej 24 000 Mg/rok,
- instalacji mechanicznego przetwarzania odpadów wielkogabarytowych o projektowanej mocy przerobowej 5 600 Mg/rok.

Instalacja MBP w Raciborzu spełnia kryteria BAT.

- Prowadzenie monitoringu eksploatacyjnego i poeksploatacyjnego składowiska odpadów, w tym monitoringu gruntowo-wodnego

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Realizacja zadania:
W Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125 zlokalizowane jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zarządzane przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. Na wspomnianym składowisku prowadzony jest monitoring eksploatacyjny zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie - zadanie realizowane na bieżąco przez zarządcę składowiska.
Rozbudowa składowiska odpadów przy ul. Rybnickiej 125 w Raciborzu
Realizacja zadania:
W analizowanym okresie zadanie nie było realizowane - inwestycję zaplanowano na lata 2016-2017. W wyniku rozbudowy składowiska zostanie zwiększona kubatura o 300 tys. m ³ - szacunkowy koszt inwestycji wyniesie ok. 5 mln zł.

3.14 Oddziaływanie hałasu

Modernizacja nawierzchni dróg i chodników			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Remonty bieżące, dokumentacja i utrzymanie dróg	2.866.724,58
2.	2014	Remont ulic gminnych Warszawskiej i Wileńskiej w Raciborzu	3.027,36
3.	2014	Remont ul. Częstochowskiej	285.114,00
4.	2014	Remont ul. Stalowej (część II)	99.996,05
5.	2014	Remont ul. Huzarskiej (odcinek o nawierzchni tłuczniowej)	29.941,32
6.	2014	Remont chodników ul. Księcia Przemysława	59.975,42
7.	2014	Remont ul. Miodowej i Porzeczkowej	116.595,43
8.	2014	Remont ul. Urbana (od ul. Wschodniej do ul. Pawła)	141.039,00
9.	2014	Remont dróg dojazdowych do gruntów rolnych (w tym: przedłużenie ul. Piotrowskiej)	150.000,00
10.	2014	Remont sięgaczy przy ul. Szczecińskiej	50.667,28
11.	2015	Remonty bieżące, dokumentacja i utrzymanie dróg	2.738.440,90
12.	2015	Remont ul. Zborowej (od ul. Młyńskiej do ul. Mickiewicza)	201.486,19
13.	2015	Remont chodników - ul. Leszka Raciborskiego, ul. Czogały	79.545,81
14.	2015	Remont jezdni ul. Osiedleńczej	172.896,45
15.	2015	Remonty dróg dojazdowych do gruntów rolnych	135.544,18
- Usprawnianie organizacji ruchu drogowego, - Modernizacja infrastruktury technicznej układu komunikacyjnego			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Poprawa bezpieczeństwa ruchu i skrócenie przejazdu w wyniku przebudowy drogi powiatowej 3500S łączącej DK45 z DW421 - pomoc dla Powiatu.	750.000,00
2.	2014	Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 919 (ul. Gliwicka) w Raciborzu - pomoc dla Województwa.	13.739,10
3.	2014	Projekt budowy Regionalnej Drogi Racibórz- Pszczyna na odcinku od DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku - pomoc dla Województwa.	285.852,00
4.	2014	Przebudowa ciągu pieszego przy DP 3543 ul. Pogrzebieńskiej w Raciborzu - pomoc dla Powiatu.	145.485,25
5.	2014	Przebudowa ul. Mandrysza (od Pogrzebieńskiej do Gajowej).	220.053,01
6.	2014	Przebudowa pętli autobusowej przy ul. Wiejskiej.	25.278,10
7.	2014	Przebudowa ul. Górnej (I etap).	278.727,84
8.	2014	Przebudowa ul. Zamkowej.	1.363.294,84
9.	2014	Budowa parkingu na terenie gminnym pomiędzy ulicami Lwowską, Opawską i Ogrodową w Raciborzu.	99.141,32
10.	2014	Przebudowa ul. Gliwickiej-bocznej (łącznik ul. Gliwickiej do ul. Odrodzenia).	170.527,19

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

11.	2014	Przebudowa ul. Nowej wraz ze schodami zewnętrznymi i chodnikiem przed budynkiem Nr 1a-5.	812.089,02
12.	2014	Przebudowa ul. Mariańskiej w Raciborzu.	2.696.319,42
13.	2014	Budowa miejsc postojowych na ul. Książęcej.	223.487,11
14.	2014	Przebudowa ul. Gajowej (od ul. Pogwizdowskiej do ul. Widokowej).	306.803,54
15.	2014	Budowa zatoki parkingowej na ul. Markowickiej.	126.331,32
16.	2014	Przebudowa ul. Górnej (od ul. Węgierskiej do ul. Osiedleńczej).	150.000,00
17.	2014	Przebudowa ul. Koszalińskiej.	29.663,27
18.	2014	Przebudowa ul. Adamczyka.	5.400,00
19.	2014	Przebudowa ul. Wschodniej (część II).	363.321,25
20.	2014	Przebudowa gminnych dróg osiedlowych (ul. Kapuścika, część ul. Rogera).	230.476,86
21.	2014	Budowa parkingu ogólnodostępnego przy ul. Wileńskiej.	316.058,98
22.	2014	Przebudowa ulic: Zamkowej (od wjazdu do krytej pływalni do ul. Brzozowej) i Brzozowej (od ul. Zamkowej do ul. Opolskiej).	85.891,16
23.	2014	Budowa chodnika wraz ze schodami łączącego ul. Kapuścika z trasą rowerową na wałach.	43.665,00
24.	2015	Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 919 (ul. Gliwicka) w Raciborzu - pomoc dla Województwa.	141.379,04
25.	2015	Projekt budowy Regionalnej Drogi Racibórz - Pszczyna na odcinku od DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku - pomoc dla Województwa.	141.491,00
26.	2015	Poprawa bezpieczeństwa ruchu i skrócenie przejazdu w wyniku przebudowy drogi powiatowej 3500S łączącej DK45 z DW421 - pomoc dla Powiatu.	630.000,00
27.	2015	Chodnik przy ul. Pogrzebieńskiej - wykonanie nawierzchni ciągu pieszego oraz kanalizacji deszczowej w miejsce obecnego rowu przydrożnego - pomoc dla Powiatu.	49.994,91
28.	2015	Przebudowa gminnych dróg osiedlowych.	372.775,53
29.	2015	Przebudowa ul. Koszalińskiej.	999.999,07
30.	2015	Przebudowa ulic: Zamkowej (od wjazdu do krytej pływalni do ul. Brzozowej) i Brzozowej (od ul. Zamkowej do ul. Opolskiej).	298.763,24
31.	2015	Przebudowa ul. Sienkiewicza.	426.015,13
32.	2015	Przebudowa ul. Szkolnej (od ul. Rybnickiej do ul. Fabrycznej).	171.960,01
33.	2015	Przebudowa ul. Polnej (od ul. Opawskiej do ul. Żwirki i Wigury).	10.650,00
34.	2015	Przebudowa ul. Strażackiej.	4.501,80
35.	2015	Przebudowa ul. Wygonowej - dojazdowej do posesji Nr 45-59.	221.562,51
36.	2015	Przebudowa ul. Sobieskiego (od ul. Wawrzyńca do końca zabudowy).	233.972,49
37.	2015	Przebudowa ul. Ligonja.	155.928,87
38.	2015	Budowa miejsc parkingowych przy ul. Kowalskiej w Raciborzu.	300.892,86
39.	2015	Przebudowa dróg wewnętrznych i terenów przydomowych.	304.660,00

- Rozbudowa ścieżek rowerowych

Realizacja zadania:

Realizację zadania wraz z podaniem kosztów opisano w rozdz. 3.11 dotyczącym ochrony powietrza.

- Ustalanie i egzekwowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy i inspekcje ochrony środowiska

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez pomiary interwencyjne prowadzone przez wyspecjalizowane służby Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, prowadzącego jednocześnie rejestr i składający raporty z przeprowadzonych pomiarów.

W 2014 r. do Starostwa Powiatowego w Raciborzu wpłynęło jedno sprawozdanie z badań emisji hałasu do środowiska - dla Fermy Drobiu Henryk Klimża, ul. Wojnowska 26, Bieńkowice - nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.

- Wykonywanie pomiarów emisji hałasu przez określonych prawem zarządców dróg i podmioty gospodarcze oraz przekazywanie wyników pomiarów uprawnionym organom ochrony środowiska w formie ustalonej prawem

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Realizacja zadania:
Zadanie realizowane przez podmioty gospodarcze oraz zarządców dróg - brak danych w przedmiotowym zakresie. W latach 2014-2015 WIOŚ w Katowicach nie przeprowadzał pomiarów hałasu - zarówno komunikacyjnego jak i przemysłowego - na terenie Racibórz.
• Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska
Realizacja zadania:
Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów, czy innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Obszar ograniczonego użytkowania dla zakładów lub innych obiektów, tworzy Rada Powiatu w drodze uchwały. W analizowanych latach zadanie nie było realizowane.

3.15 Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

- Prowadzenie polityki przestrzennej pozwalającej na ochronę ludzi przed szkodliwymi polami elektromagnetycznymi, prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, zagospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed polami elektromagnetycznymi

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez WIOŚ oraz przez Gminę w ramach aktualizacji i sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego. Nieodzownym warunkiem sporządzenia poprawnego planu zagospodarowania przestrzennego jest posiadanie pełnego rozeznania perspektyw i możliwości przestrzennych danego terenu.

- Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie przestrzegania obowiązujących pomiarów prawem dotyczącym ochrony środowiska,
- Monitorowanie i ocena poziomu pól elektromagnetycznych emitowanych na terenach zurbanizowanych i w miejscach przebywania ludzi

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ w Katowicach, który został ustawowo zobowiązany do wykonywania zadań związanych z okresowymi badaniami kontrolnymi poziomów pól elektromagnetycznych. WIOŚ w Katowicach przeprowadził w 2015 r. pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego w jednym punkcie pomiarowym - ul. Opawska/Lwowska. Zmierzona wartość średnia wyniosła <0,3 V/m, wobec czego nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów i wynoszącej 7 V/m.

W Starostwie Powiatowym w Raciborzu dokonywane są zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (formularz zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne oraz szczegółowe wymagania dotyczące zakresu danych ujętych w zgłoszeniu instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (Dz. U. Nr 130 poz. 879) - zgłoszenia przyjęte przez Starostę w latach 2014-2015 przedstawiono w poniższej tabeli:

Właściciel instalacji	Lokalizacja instalacji	Data zgłoszenia	Rodzaj instalacji
Aero2 Sp. z o.o. ul. Lwowska 19 00-660 Warszawa	47-400 Racibórz ul. Gamowska 3	12.05.2014	Instalacja radiokomunikacyjna, której równoważna moc promieniowania izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitująca pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz - KAT22044 Racibórz Gamowska
POLKOMTEL Sp. z o.o. ul. Postępu 3 02-676 Warszawa			
NETIA S.A. ul. Poleczki 13 02-822 Warszawa	47-400 Racibórz ul. Starowiejska 75	20.05.2014	Instalacja radiokomunikacyjna, której równoważna moc promieniowania izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitująca pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz - Sieć Łączności

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

				Dostępowej Ethernet - dwie radiolinie RBORB031RL01, RBORB031RL02	
	POLKOMTEL Sp. z o.o. ul. Postępu 3 02-676 Warszawa	47-400 Racibórz ul. Opawska 178	09.12.2014	Instalacja radiokomunikacyjna, której równoważna moc promieniowania izotropowo wynosi nie mniej niż 15W, emitująca pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz - jedna radiolinia MW29338 RACIBÓRZ MIESZKO ZAKŁAD	
	Diecezja Opolska ul. Książąt Opolskich 19 45-005 Opole	47-400 Racibórz ul. Mikołaja 1	14.04.2015	Instalacja radiokomunikacyjna, której równoważna moc promieniowania izotropowo wynosi 158 W, emitująca pola elektromagnetyczne o częstotliwościach 87,8 MHz	
	Polkomtel Sp. z o.o. ul. Postępu 3 02-676 Warszawa	47-400 Racibórz ul. Warszawska 29	12.10.2015	Instalacja radiokomunikacyjna, której równoważna moc promieniowania izotropowo wynosi nie mniej niż 15W, emitująca pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz - BT22678 Racibórz Południe	

3.16 Poważne awarie

Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań				
<i>Realizacja zadania:</i>				
Zadanie realizowane na bieżąco przez Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Racibórz oraz Powiatową Straż Pożarną. Wszystkie wymienione jednostki zamieszczają na swoich stronach internetowych informacje o zagrożeniach oraz poradniki dotyczące zachowania podczas zagrożeń - obejmują one m. in. następujące zagrożenia: - alarmowanie i ostrzeganie (sygnały alarmowe), - powódź, - pożary, - burze i nawałnice, - wichury, - śnieżyce, - upały, - katastrofy budowlane, - skażenie substancją toksyczną, - skażenia promieniotwórcze, - zagrożenie terrorystyczne, - pierwsza pomoc, - ewakuacja ludności.				
1.	2014	Zarządzanie kryzysowe - środki wydatkowane zostały m. in. na: zakup materiałów i wyposażenia (w tym zakup worków i agregatora prądotwórczego), wydruk plakatów i folderów w ramach programu prewencyjnego „Twoje bezpieczeństwo - nasza sprawa”, wymianę akumulatorów w zasilaczach buforowych radiotelefonów, oczyszczanie ulic po ulewnych deszczach, przegląd techniczny i naprawę samochodu.		31.164,41
2.	2015	Zarządzanie kryzysowe - środki wydatkowane zostały m. in. na: zakup materiałów i wyposażenia (w tym: części zamienne, maty dezynfekcyjne, tablica informacyjna, taśmy ostrzegawcze, folder informacyjny, latarki, agregaty, akumulatory), naprawę sprzętu nurkowego, samochodu i zasilacza radiostacji, przegląd silnika strugo-wodnego.		37.575,80

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

- Opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom,
- Opracowanie planu operacyjno-ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku. System przeciwdziałania poważnym awariom składa się z szeregu uregulowanych prawnie procedur. Pierwszym elementem całego systemu jest sprawdzenie, czy dany zakład w ogóle stwarza zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii przemysłowej. Do tego celu służy procedura zaliczenia zakładu do kategorii zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii. Wynik pozytywny oznacza, że dany zakład należy zgłosić do odpowiednich władz przy pomocy procedury zgłoszenia. Taki zakład zobowiązany jest do przygotowania programu zapobiegania awariom, który następnie należy wprowadzić w życie za pomocą systemu bezpieczeństwa (system zarządzania bezpieczeństwem). Ostatnim elementem systemu są plany operacyjno-ratownicze wewnętrzne - przygotowywane przez zakład oraz zewnętrzne - opracowywane przez komendanta wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.

Taki system ma za zadanie zapobiegania możliwości wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz ograniczenia do minimum skutków poważnej awarii w odniesieniu do ludzi, mienia i środowiska.

Prawo ochrony środowiska określa co powinien zawierać taki program zapobiegania awariom:

- 1) ogólne cele i zasady działania prowadzącego zakład,
- 2) wskazanie zadań i odpowiedzialności kierownictwa zakładu, w zakresie kontroli zagrożeń awariami przemysłowymi oraz zapewnienia odpowiedniego do zagrożeń poziomu ochrony ludzi i środowiska,
- 3) określenie prawdopodobieństwa zagrożenia awarią przemysłową,
- 4) zasady zapobiegania awarii przemysłowej w celu poprawy bezpieczeństwa,
- 5) zasady zwalczania skutków awarii przemysłowej,
- 6) określenie sposobów ograniczenia skutków awarii przemysłowej dla ludzi i środowiska w przypadku jej zaistnienia,
- 7) określenie częstotliwości przeprowadzania analiz programu zapobiegania awariom w celu oceny jego aktualności i skuteczności.

Prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku przedkłada program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym właściwemu organowi Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w następujących terminach:

- co najmniej na 30 dni przed dniem uruchomienia zakładu nowego lub jego części,
- roku od dnia zaliczenia zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku.

Na terenie Raciborza zlokalizowany jest jeden zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR) - Henkel Polska Sp. z o.o. Oddział Racibórz, spełniający wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138). Substancją niebezpieczną decydującą o klasyfikacji zakładu jest nadwęglan sodu.

- Wspieranie OSP z terenu Gminy Racibórz, utrzymywanie w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii

Realizacja zadania:

1.	2014	Ochotnicze straże pożarne - środki wydatkowano m. in. na zakup materiałów i wyposażenia ratowniczego, okresowe badania techniczne samochodów, sprzętu pożarniczego, syren alarmowych oraz systemu DSP w jednostkach OSP, przegląd aparatów powietrznych, gaśnic, narzędzi hydraulicznych i zestawu ratowniczego Holmatro, przegląd sprzętu nurkowego, atestowanie butli.	261.641,92
2.	2014	Remont remizy - w ramach zadania opracowano dokumentację projektową oraz wykonano wymianę instalacji elektrycznej wraz z malowaniem pomieszczeń po robotach w budynku remizy OSP Sudół.	41.432,12
3.	2014	Budowa remizy OSP Racibórz Markowice.	715.342,35
4.	2014	Uzupełnienie zestawów ratowniczych PSP - R1 dla jednostek OSP.	7.387,20
5.	2014	Ochrona przeciwpowodziowa na pograniczu raciborsko-opawskim poprzez logistyczne doposażenie i doskonalenie działań służb kryzysowych.	533.150,62

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

6.	2014	Modernizacja i adaptacja budynku remizy strażackiej w Raciborzu Brzeziu na garaż dla samochodu pożarniczego.	40.359,27
7.	2015	Ochrona przeciwpowodziowa na pograniczu raciborsko - opawskim poprzez logistyczne doposażenie i doskonalenie działań służ kryzysowych.	60.903,20
8.	2015	Likwidacja nieczynnych zbiorników przeciwpożarowych w dzielnicy Racibórz - Sudół.	44.578,96
Działania związane z doposażaniem OSP uwzględniono również w rozdz. 3.8 - zadania pn. „Ochrona przeciwpowodziowa na pograniczu raciborsko-opawskim poprzez logistyczne doposażenie i doskonalenie działań służ kryzysowych”.			
• Zadania inne - nie ujęte w POŚ			
<i>Realizacja zadania:</i>			
1.	2015	Modernizacja rozdzielni głównej, wykonanie przyłącza w budynku UM Racibórz i SP nr 4 w Raciborzu oraz zakup agregatu prądotwórczego dla potrzeb UM Racibórz i infrastruktury krytycznej w mieście Racibórz.	247.155,00

3.17 Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

- Upowszechnianie informacji oraz prowadzenie działań edukacyjnych popularyzujących odnawialne źródła energii, możliwości techniczne wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii, - Wspomaganie wykorzystania odnawialnych źródeł energii m. in. w obrębie budynków komunalnych i mieszkalnych
<i>Realizacja zadania:</i>
W dniu 12 czerwca 2014 r. w Raciborzu odbyło się VII Forum Przemysłu Energetyki Słonecznej i Biomasy, którego organizatorem był Instytut Energetyki Odnawialnej we współpracy z Miastem Racibórz oraz Raciborską Izbą Gospodarczą. Jednym z poruszanych przez uczestników Forum tematów była mikrogeneracja i energetyka rozproszona (kolektory słoneczne, systemy fotowoltaiczne i kotły na biomasę). Następnie w dniach 13-14 czerwca 2014 r. odbyły się Międzynarodowe Targi Energii Odnawialnej, towarzyszące VII Forum Energetyki Słonecznej i Biomasy, w trakcie których można było poznać ofertę ponad 50 wystawców z Polski i Czech, a przede wszystkim porozmawiać ze specjalistami zajmującymi się m. in. techniką solarną i fotowoltaiczną, energooszczędnym budownictwem, przetwórstwem biomasy, rekuperacją oraz automatyką przemysłową. W ramach targów przed halą wystawienniczą odbył się Eko-Piknik, w ramach którego prowadzone były warsztaty ekologiczne pod hasłem Zielone Kino, składające się z rowerów wytwarzających energię elektryczną, podłączonych do rzutnika. Ponadto w specjalnym busie przygotowano stanowiska: gier komputerowych o tematyce ekologicznej, pokazowym systemem fotowoltanów i wiatraków oraz gry typu eko-memory. W dniu 28 października 2015 r. odbyła się konferencja pn. „Odnawialne Źródła Energii - rozwiązania i instrumenty, wsparcia dla samorządów, spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych i mieszkańców”, zorganizowane przez Miasto Racibórz, Starostwo Powiatowe w Raciborzu, Regionalny Związek Rewizyjny Spółdzielczości Mieszkaniowej z Katowic oraz Raciborską Izbą Gospodarczą. Celem konferencji było podjęcie dyskusji nad rozwojem OZE oraz o sposobach wsparcia dla inwestycji wykorzystujących technologie związane z odnawialnymi źródłami energii w obiektach publicznych i mieszkalnictwie. Zadanie realizowane jest również przez Gminę Racibórz poprzez system dopłat do montażu instalacji odnawialnych źródeł energii; - w 2014 r. łącznie udzielono dotacji 33 osobom do montażu instalacji solarnych oraz 8 osobom do montażu pomp ciepła, - w 2015 r. łącznie udzielono dotacji 25 osobom do montażu instalacji solarnych oraz 9 osobom do montażu pomp ciepła. Koszty przedstawiono w rozdz. 3.11 w punkcie dotyczącym prowadzenia działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji. Ponadto na 2016 r. zaplanowano środki na przygotowanie niezbędnej dokumentacji, przeprowadzenie akcji promocyjnej oraz opracowanie i złożenie wniosku do WFOŚiGW o dofinansowanie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii dla indywidualnych odbiorców na terenie Miasta Racibórz - w ramach programu NFOŚiGW pn. „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii, Część 2) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Energooszczędne polsko-czeskie pogranicze - Międzynarodowe Targi Energii Odnawialnej - środki wydatkowano m.in. na: usługi tłumaczeniowe, wynajem 40 boksów wystawienniczych, wynajem telebimu, wynajem firmy realizującej pakiet edukacyjny, przewóz uczestników, zakup materiałów promocyjnych (katalog firm, kubki, zaproszenia, plakaty, długopisy, identyfikatory), promocję roll-up oraz w mediach (radio, telewizja). Projekt został dofinansowany z POWT Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013.	131.230,68
2.	2014	Budowa stanowiska edukacyjnego w zakresie wykorzystania energii odnawialnej na Stawie Szuwarowym na terenie Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu.	43.634,55
3.	2015	Konferencja pn. „Odnawialne Źródła Energii - rozwiązania i instrumenty, wsparcia dla samorządów, spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych i mieszkańców”.	11.607,49
Zadania inne z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Wykonanie instalacji solarnej ogrzewania CWU na budynku laboratorium ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu.	koszty poniesione przez ZWiK Sp. z o.o. w Raciborzu
2.	2015	Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz - etap I - opracowanie dokumentacji technicznej.	150.000,00
3.	2015	Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz - etap II - opracowanie dokumentacji technicznej.	200.000,00

4. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI

Nadzór nad realizacją programu w praktyce oznacza określenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania jego realizacji. Program Ochrony Środowiska Gminy jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument wspomagający realizację prawa miejscowego, pozostając w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, rozwojem terenów zielonych i innych. Gmina Racibórz posiada kompetencje pozwalające realizować zawarte w programie cele i zadania własne. Aby jednak ta realizacja przebiegała spójnie z polityką regionalną konieczne jest przygotowanie struktur administracyjnych do ścisłej współpracy z organami dysponującymi znacznie szerszymi uprawnieniami wynikającymi z ich kompetencji.

Organ wykonawczy Gminy sporządza Gminny Program Ochrony Środowiska, który podlega zaopiniowaniu poprzez organ wykonawczy powiatu.

Z punktu widzenia pełnionej roli w realizacji programu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim, są to:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność gminy jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Główna odpowiedzialność za realizację programu spoczywa na Prezydencie Miasta, który składa Radzie Miasta raporty z wykonania programu. Rada Miasta współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla powiatowego oraz wojewódzkiego. Ponadto Rada Miasta współdziała z instytucjami administracji rządowej, w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (WIOŚ) oraz monitoring wód (RZGW).

W obowiązującym w latach sprawozdawczych 2014-2015 Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz dla części parametrów zostały określone skwantyfikowane wskaźniki postępów i skutków realizacji ww. programu. Porównanie kolumn z poszczególnymi wskaźnikami ułatwia raportowanie tendencji w zmianach poszczególnych wskaźników (poza opisowym przedstawieniem realizacji zadań Programu zawartym w rozdziale 3). W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz została przyjęta tabela ze wskaźnikami efektywności realizacji celów POŚ, do określania w kolejnych raportach z POŚ. Poniżej przedstawiono dostępne w czasie przygotowania raportu wskaźniki, które zostały ustalone na podstawie danych pozyskanych w Urzędzie Miasta, w GUS, w WIOŚ oraz na podstawie ustaleń własnych.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Tabela nr 1. Wskaźniki monitoringu dla Gminy Racibórz

Wskaźnik	Jednostka	2014	2015
Ochrona przyrody i krajobrazu			
Powierzchnia prawnie chroniona - ogółem	ha	1 280,00	1 280,00
Obszary NATURA 2000	szt.	1 - SOO „Stawy Łęczczok” (PLH240010)	1 - SOO „Stawy Łęczczok” (PLH240010)
Parki krajobrazowe	ha	1 280,00	1 280,00
Rezerваты	ha	81,33	81,33
Obszary chronionego krajobrazu	ha	0,00	0,00
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	0,00	0,00
Użytki ekologiczne	ha	0,00	0,00
Pomniki przyrody	szt.	20	20
Lasy			
Lesistość gminy	%	3,1	3,1
Zasoby wodne			
Jakość wód podziemnych	wg obowiązującej klasyfikacji	brak wykonywanych pomiarów na terenie miasta	brak wykonywanych pomiarów na terenie miasta
Jakość wód powierzchniowych	wg obowiązującej klasyfikacji	punkt pomiarowo-kontrolny: Płężnica - ujście do Odry - stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany	punkt pomiarowo-kontrolny: Płężnica - ujście do Odry - stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany
Gospodarka wodno-ściekowa			
Długość sieci wodociągowej	km	162,5	163,2
Połączenia sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 378	4 429
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	53 883	53 198
Zwodociągowanie gminy	%	99,0	99,0
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	tys. m ³	1 485,2	1 565,3
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	26,6	27,0
Zużycie wody w przemyśle	tys. m ³ /rok	329	324
Długość sieci kanalizacyjnej	km	169,4	171,5
Stosunek długości sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej	/	1,0	1,1

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Połączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 504	3 551
Ścieki odprowadzone	tys. m ³	2 059	2 104
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	51 102	51 255
Skanalizowanie gminy	%	95,1	98,0
Ścieki oczyszczone komunalne	tys. m ³	2 059	2 104
Ścieki oczyszczone przemysłowe	tys. m ³	101	67
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię	osoba	52 190	51 498
Ochrona powietrza atmosferycznego			
Długość sieci gazowej rozdzielczej	km	154 497 *	157 613 *
Czynne połączenia sieci gazowej do budynków mieszkalnych	szt.	b. d. *	4 024 *
Odbiorcy gazu z sieci	gosp. domowe	16 855 *	16 863 *
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	47 802 *	47 499 *
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. domowe	2 459 *	2 543 *
Zużycie gazu z sieci	tys. m ³	5 265,7 *	4 595,7 *
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys. m ³	2 833,0 *	2 412,1 *
Osiągnięty wymierny efekt ekologiczny przeprowadzanych termomodernizacji, wymiany kotłów, instalacji solarnych	Mg/rok	Szacunkowa redukcja emisji: ** - PM10 - 8,835 Mg/rok - PM2,5 - 4,379 Mg/rok - B(a)P - 0,000761 Mg/rok	Szacunkowa redukcja emisji: ** - PM10 - 3,73 Mg/rok - PM2,5 - 1,71 Mg/rok, - B(a)P - 0,006 Mg/rok, - NO ₂ - 0,41 Mg/rok, - SO ₂ - 5,54 Mg/rok
Zanieczyszczenia w strefie, dla których notowane są przekroczenia wartości dopuszczalnych	Klasyfikacja w ramach strefy śląskiej	wg kryterium ochrony zdrowia - klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P, O ₃ , wg kryterium ochrony roślin - klasa C: O ₃	wg kryterium ochrony zdrowia - klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P, O ₃ , wg kryterium ochrony roślin - klasa C: O ₃
Ochrona przed hałasem			
Miejsca i wartości, gdzie poziom hałasu przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg Raportu WIOŚ	wykonano pomiary na terenie 1 podmiotu - nie odnotowano przekroczeń	brak wykonywanych pomiarów na terenie miasta
Promieniowanie elektromagnetyczne			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Miejsca i wartości, gdzie poziom pól elektromagnetycznych przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg Raportu WIOŚ	brak wykonywanych pomiarów na terenie miasta	brak miejsc z przekroczeniami
Poważne awarie			
Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku:			
- duże		0	0
- średnie	szt.	4	3
- lokalne		261	300
- małe		35	27
Nakłady na ochronę środowiska			
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska	tys. zł	5.683.025,34	3.146.228,61
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej	tys. zł	1.825.225,20	1.525.444,83
Gospodarka odpadami			
Odsetek masy zbieranych odpadów komunalnych w stosunku do masy powstających odpadów	%	80,3	82,9
Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych	%	22,5	27,4
Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem gospodarki odpadami komunalnymi	%	100	100
Odsetek mieszkańców gminy objętych systemem selektywnego odbierania odpadów	%	100	100
Liczba legalnych składowisk odpadów komunalnych nie spełniających wymogów technicznych	szt.	0	0
Odsetek składowanych bez przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych	%	100	97,5
Liczba czynnych składowisk odpadów komunalnych	szt.	1	1
Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji w stosunku do wytworzonych w 1995 r.	%	82,6	78,7
Wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych w stosunku do całkowitej ich ilości zawartych w zmieszanych odpadach komunalnych	%	8,4	12,0
Poziom zbierania papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali w stosunku do całkowitych ich ilości w odpadach komunalnych	%	14,1	21,7
Poziom selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych w stosunku do całkowitej ilości wytworzonych odpadów wielkogabarytowych	%	21,0	48,6
Łączna przepustowość istniejących kompostowni odpadów zielonych	Mg/rok	3 800	3 800
Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg s.m.	1 152	953
Odsetek komunalnych osadów ściekowych zagospodarowanych	%	100	100
Liczba instalacji termicznego przekształcania odpadów	szt.	0	0

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

** - z powodu braku danych za 2015 r. (są w trakcie opracowania przez GUS) - w celach porównawczych w kolumnie dotyczącej 2014 r. podano dane z 2013 r., natomiast w kolumnie dotyczącej 2015 r. podano dane za 2014 r.; w przypadku wskaźnika pn. Czynne połączenia sieci gazowej do budynków mieszkalnych - brak danych również za 2013 r.,*
*** - wg sprawozdań z Programu Ochrony Powietrza za 2014 i 2015 r.*

5. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska priorytety, cele i zadania zgodne były z kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa - stanowiły przełożenie celów Polityki Ekologicznej Państwa na szczebel Gminy. Realizacja przyjętego Programu w miarę jego realizacji stwarza niekiedy problemy, tak natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych) jak i inne (np. zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa etc.). Duża część zadań zawartych w Programie wpisuje się w požądane przez ogół mieszkańców gminy kierunki - np. rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, zmniejszenie uciążliwości hałasu, odbudowa układów urbanistycznych, ochrona przeciwpożarowa. Analizując przyjęte w Programie Ochrony Środowiska zadania należy zauważyć:

- zrealizowane zostały (bądź są sukcesywnie na bieżąco realizowane) najważniejsze zadania w zakresie ochrony wód, ochrony przed hałasem, ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, gospodarki odpadami, ochrony przyrody oraz edukacji ekologicznej,
- powodem braku realizacji niektórych zadań są zwłaszcza:
 - bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie gminy (brak potrzeby realizacji niektórych zadań w analizowanym okresie)
 - zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie gminy,
 - przesunięcie terminu realizacji zadania na kolejne lata,
 - wykonanie zadania w poprzednim okresie sprawozdawczym lub przeniesienie zadania na przyszłe lata.

W poniższej tabeli przedstawiono wszystkie obszary tematyczne opisane szczegółowo w rozdz. 3 niniejszego Raportu - z wyszczególnieniem liczby zadań przypisanych Gminie Racibórz w danym obszarze oraz statusem ich realizacji:

- zadanie zrealizowane (uwzględniono również wieloletnie zadania inwestycyjne, których poszczególne etapy zrealizowano w analizowanych latach),
- zadanie realizowane w sposób ciągły lub na bieżąco w miarę potrzeb (wynikające z obowiązków Gminy oraz innych jednostek odpowiedzialnych za realizację danego zadania),
- zadanie nie zostało zrealizowane,

Wskazano także przyczynę braku realizacji zadania, jeżeli taka miała miejsce.

Natomiast na końcu posumowania (rozdz. 6) zamieszczono tabelę z zestawieniem realizacji wszystkich zadań przypisanych do poszczególnych obszarów tematycznych wraz z porównaniem do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Tabela nr 2. Ocena wykonania zadań według obszarów tematycznych i statusów realizacji

Obszar tematyczny	Nazwa statusu realizacji zadania	Liczba przypisanych zadań	Liczba zadań wg statusu realizacji	
			2014	2015
Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych	zrealizowane	2	0	0
	realizowane w sposób ciągły		2	2
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Zarządzanie środowiskowe	zrealizowane	4	0	0
	realizowane w sposób ciągły		4	4
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	zrealizowane	5	0	0
	realizowane w sposób ciągły		5	5
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Obszar tematyczny	Nazwa statusu realizacji zadania	Liczba przypisanych	Liczba zadań wg statusu realizacji	
Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym	zrealizowane	2	0	0
	realizowane w sposób ciągły		2	2
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Ochrona przyrody	zrealizowane	8	2	2
	realizowane w sposób ciągły		6	6
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Ochrona lasów	zrealizowane	8	0	1
	realizowane w sposób ciągły		7	7
	zadanie nie zostało zrealizowane		1*	0
Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	zrealizowane	3	0	0
	realizowane w sposób ciągły		3	3
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Kształtowanie stosunków wodnych i zabezpieczenie przed powodzią	zrealizowane	5	1	1
	realizowane w sposób ciągły		4	4
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Ochrona powierzchni ziemi	zrealizowane	10	2	2
	realizowane w sposób ciągły		7	7
	zadanie nie zostało zrealizowane		1	1
Środowisko a zdrowie	zrealizowane	3	0	0
	realizowane w sposób ciągły		3	3
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Jakość powietrza	zrealizowane	20	6	4
	realizowane w sposób ciągły		13	13
	zadanie nie zostało zrealizowane		1**	3 (1**, 2***)
Ochrona wód	zrealizowane	9	2	2
	realizowane w sposób ciągły		6	6
	zadanie nie zostało zrealizowane		1*	1*
Gospodarka odpadami	zrealizowane	18	0	0
	realizowane w sposób ciągły		16	16
	zadanie nie zostało zrealizowane		2 (1***, 1****)	2 (1***, 1****)
Oddziaływanie hałasu	zrealizowane	7	2	1
	realizowane w sposób ciągły		4	4
	zadanie nie zostało zrealizowane		1*	2 (1*)
Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	zrealizowane	3	0	2
	realizowane w sposób ciągły		1	1
	zadanie nie zostało zrealizowane		2***	0
Poważne awarie	zrealizowane	4	0	0
	realizowane w sposób ciągły		2	2
	zadanie nie zostało zrealizowane		2**	2**
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	zrealizowane	2	1	1
	realizowane w sposób ciągły		1	1
	zadanie nie zostało zrealizowane		0	0
Wszystkie obszary tematyczne - razem	zrealizowane	113	16	16
	realizowane w sposób ciągły		86	86
	zadanie nie zostało zrealizowane		11 (3*, 3**, 3***, 1****)	11 (2*, 2**, 3***, 1****)

* - nie było potrzeby realizacji zadania,
 ** - zadanie powinno być realizowane przez podmioty gospodarcze - brak danych w przedmiotowym zakresie,
 *** - zadanie zrealizowano we wcześniejszych latach,
 **** - zadanie zaplanowano na przyszłe lata

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli można zauważyć, że spośród 113 zadań opisanych w przedmiotowym Raporcie, zarówno w 2014 jak i w 2015 r.:

- 16 zostało zrealizowanych (co stanowiło ok. 14,2% wszystkich zadań),
- 86 realizowanych było w sposób ciągły (ok. 76,1%),

- 11 nie zostało zrealizowane (ok. 9,7%),
z tym że pomimo tej samej liczby zadań zrealizowanych, realizowanych w sposób ciągły oraz niezrealizowanych w 2014 i w 2015 r. - realizacja zadań w poszczególnych latach nie pokrywała się (zróżnicowanie w liczbie zadań wg statusu realizacji - w kolejnych obszarach tematycznych).

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego - jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na poziomie gminnym należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminy oraz podmioty gospodarcze. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd gminny wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie gminy.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętej przez Radę Gminy Racibórz „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019”.

Do najważniejszych zadań można zaliczyć:

- zadania w zakresie ochrony powietrza,
- zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
- edukację ekologiczną,
- utrzymanie zieleni.

W ciągu czterech lat obowiązywała Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz powinny być wykonane dwa raporty z realizacji POŚ (co dwa lata). Niniejsze opracowanie jest już drugim ze wspomnianych raportów.

W związku z tym - w poniższej tabeli przedstawiono stopień realizacji zadań w minionych czterech latach (2012-2015).

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Tabela nr 3. Stopień realizacji szczegółowych zadań wyznaczonych w POŚ dla Gminy Racibórz w latach 2012-2015

Objaśnienie do tabeli - stopień realizacji zadania:

	- zadanie zrealizowane (uwzględniono również wieloletnie zadania inwestycyjne, których poszczególne etapy zrealizowano w analizowanych latach)
	- zadanie realizowane w sposób ciągły lub na bieżąco w miarę potrzeb (wynikające z obowiązków Gminy oraz innych jednostek odpowiedzialnych za realizację danego zadania)
	- zadanie nie zostało zrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH						
1.	Określanie i egzekwowanie wymogów środowiskowych na etapie planowania i realizacji inwestycji gminnych	Gmina Racibórz, jednostki uczestniczące w SZŚ				
2.	Przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Gmina Racibórz				
ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE						
3.	Realizacja polityki środowiskowej wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskowego w Gminie Racibórz, bieżąca realizacja określonych celów i zadań środowiskowych	Urząd Miasta Racibórz, jednostki uczestniczące w SZŚ				
4.	Bieżący monitoring i aktualizacja programów i planów z zakresu ochrony środowiska	Gmina Racibórz				
5.	Wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o stanie środowiska, udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska	Gmina Racibórz				
6.	Prowadzenie w formie elektronicznej publicznie dostępnych wykazów danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie oraz ich udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej	Gmina Racibórz				
UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W DZIAŁANIACH NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA						
7.	Kontynuacja realizacji programu edukacji ekologicznej	Gmina Racibórz, jednostki uczestniczące w SZŚ				
8.	Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularnonaukowych związanych z tematyką środowiskową	Gmina Racibórz, organizacje pozarządowe				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
9.	Współdziałanie władz gminnych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony	Gmina Racibórz, organizacje pozarządowe				
10.	Doskonalenie metod udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie	Gmina Racibórz				
11.	Dofinansowanie działalności Centrum Edukacji Ekologicznej	Gmina Racibórz				
ASPEKT EKOLOGICZNY W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM						
12.	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko	Gmina Racibórz				
13.	Wprowadzenie mechanizmów ochrony zasobów złóż kopalin przed zagospodarowaniem powierzchni uniemożliwiającym przyszłe wykorzystanie	Gmina Racibórz, Starostwo Powiatowe				
OCHRONA PRZYRODY						
14.	Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych	Nadleśnictwo, Gmina Racibórz				
15.	Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania	Nadleśnictwo, Gmina Racibórz				
16.	Prowadzenie działań w ramach Arboretum Bramy Morawskiej	Gmina Racibórz				
17.	Stały nadzór nad rozwojem uciążliwego przemysłu	WIOŚ Katowice, Gmina Racibórz				
18.	Realizacja zadań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt - utrzymanie schroniska dla bezdomnych zwierząt	Gmina Racibórz				
19.	Urządzanie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień i parków	Gmina Racibórz				
20.	Utrzymanie i rozbudowa miejskich terenów rekreacyjnych i turystycznych	Gmina Racibórz				
21.	Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo	Nadleśnictwo, organizacje pozarządowe, Gmina Racibórz, Powiat Raciborski				
OCHRONA LASÓW						
22.	Uwzględnianie granicy rolno-leśnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Racibórz, Wojewoda, Marszałek				
23.	Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Gmina Racibórz, Nadleśnictwa				
24.	Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi	Wojewoda (zadanie realizowane przez Powiat w ramach przyznanych środków), Nadleśnictwo, właściciele gruntów				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
25.	Zapewnienie trwałości i wielofunkcyjności lasów	Nadleśnictwo, właściciele lasów prywatnych				
26.	Zachowanie istniejących kompleksów leśnych oraz stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)	Nadleśnictwo, właściciele gruntów				
27.	Stały nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych	Starosta Raciborski, nadleśnictwo				
28.	Wykonanie uproszczonych planów urządzania lasów	Powiat Raciborski				2015/ 2016
29.	Przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, urządzenie i utrzymanie zieleni, zadrzewień, zakrzewień na terenach będących w administracji nadleśnictw	Nadleśnictwo				
RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI						
30.	Oszczędne zużycie wody m. in. poprzez: montaż wodooszczędnych spłuczek i zaworów, wymianę uszkodzonych uszczelnień i zaworów, usuwanie awarii, zakup i montaż perlatorów, wymiana głowic baterii/montaż baterii sterowanych elektronicznie	Jednostki uczestniczące w SZŚ				
31.	Stosowanie zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach	Podmioty gospodarcze				
32.	Stosowanie technologii przyjaznych dla środowiska naturalnego	Podmioty gospodarcze				
KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I ZABEZPIECZENIE PRZED POWODZIĄ						
33.	Systematyczna konserwacja rzek, cieków i urządzeń melioracyjnych	RZGW Gliwice, SZMiUW, Gmina Racibórz				
34.	Przystosowanie terenów międzywala do szybkiego reagowania w przypadku powodzi	RZGW Gliwice, Gmina Racibórz, SZMiUW				
35.	Bieżąca realizacja Planu Zarządzania Kryzysowego na wypadek powodzi, uwzględniającego ochronę obiektów wrażliwych na terenie gminy (np. oczyszczalni ścieków, ujęć wód, terenów zabytkowych i przyrodniczo cennych, składowisk odpadów, itp.)	Gmina Racibórz				
36.	Ochrona przed powodzią - budowa zbiornika Racibórz	Gmina Racibórz, SZMiUW, RZGW Gliwice,				
37.	Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych	Gmina Racibórz, Marszałek				
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI						
38.	Przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych	Gmina Racibórz, właściciele gruntów i obiektów przemysłowych				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
39.	Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi	Powiat Raciborski, WIOŚ Katowice, Izby Rolnicze, Stacje chemiczno – rolnicze, właściciele gruntów				
40.	Obserwacja terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	Starosta Raciborski				
41.	Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne	Właściciele gruntów, ARiMR, organizacje pozarządowe				
42.	Minimalizowanie przeznaczenia gruntów ornych o najwyższych klasach bonitacyjnych na cele nierolnicze i nieleśne	Wojewoda, Gminy				
43.	Rekultywacja terenów po eksploatacji kopalni	Przedsiębiorcy, właściciel złoża				
44.	Rekultywacja gleb zdegradowanych w kierunku rolnym, leśnym i rekreacyjno-wypoczynkowym	Właściciele gruntów				
45.	Likwidacja dzikich wysypisk na terenie gminy	Właściciele i zarządcy terenów				
46.	Kontrola stanu faktycznego w przypadku wydobywania kopalni bez wymaganej koncesji i naliczanie opłat eksploatacyjnych w przypadku nielegalnej działalności	Starosta, Marszałek				
47.	Gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych	Marszałek, Starosta, PIG				
ŚRODOWISKO A ZDROWIE						
48.	Monitoring jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich	Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej				
49.	Prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażania na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne	Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowa Inspekcja Pracy				
50.	Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania	Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, organizacje pozarządowe				
JAKOŚĆ POWIETRZA						
51.	Prowadzenie remontów istniejących dróg m.in. zmiana nawierzchni	Gmina Racibórz, Powiat Raciborski, Zarządy dróg				
52.	Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii	Gmina Racibórz, Powiat Raciborski, organizacje pozarządowe				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
53.	Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych	Gmina Racibórz, organizacje pozarządowe				
54.	Prowadzenie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji	Gmina Racibórz, organizacje pozarządowe, spółdzielnie mieszkaniowe				
55.	Realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych	Gmina Racibórz, Powiat Raciborski, właściciele obiektów				
56.	Rozwój transportu publicznego w gminie, zakup nowych autobusów o lepszych parametrach technicznych	Gmina Racibórz, Powiat Raciborski, jednostki uczestniczące w SZŚ				
57.	Propagowanie i wdrażanie oszczędnych technik jazdy	Jednostki uczestniczące w SZŚ				
58.	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych	Gmina Racibórz, Powiat Raciborski				
59.	Realizacja celów Programu Ochrony Powietrza	Gmina Racibórz, przedsiębiorcy				
60.	Modernizacje instalacji przygotowania c.w.u. w oparciu o zastosowanie systemów opartych o energię odnawialną (kolektory słoneczne, pompy ciepła)	Gmina Racibórz, zarządcy i właściciele budynków, spółdzielnie mieszkaniowe				
61.	Propagowanie i realizacja oszczędności energii elektrycznej poprzez: wymianę oświetlenia na energooszczędne, zakup i montaż czasowych wyłączników światła	Jednostki uczestniczące w SZŚ				
62.	Wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć	RDOŚ, Gmina Racibórz				
63.	Nadzorowanie i monitorowanie realizacji Programu Ochrony Powietrza	Marszałek, Starosta				
64.	Usprawnienie organizacji ruchu drogowego	Zarządcy dróg, Gmina Racibórz, Powiat Raciborski				
65.	Zwiększenie wykorzystania paliw alternatywnych (przykładowo biopaliwa)	Podmioty gospodarcze	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.
66.	Oczyszczanie dróg przez ich zarządców w szczególności systematyczne sprzątanie na mokro dróg, chodników, w miejscach zagęszczonej zabudowy	Zarządcy Dróg				
67.	Modernizacja ciepłowni w celu optymalizacji wykorzystania energii paliw	Przedsiębiorstwa komunalne, zarządcy nieruchomości, Gmina Racibórz				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
68.	Prowadzenie kontroli i interwencji w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w związku z uciążliwościami zgłaszanymi przez społeczeństwo dotyczącymi emisji gazów i pyłów do powietrza oraz emisji uciążliwych zapachów	WIOŚ Katowice, Gmina Racibórz				
69.	Spełnienie wymagań prawnych przez zakłady w zakresie jakości powietrza, spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa	Podmioty gospodarcze				
70.	Wykonywanie obowiązkowych pomiarów w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz przekazywanie odpowiednim organom w formie ustalonej prawem	Podmioty gospodarcze				
OCHRONA WÓD						
71.	Intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków	Gmina Racibórz, WIOŚ Katowice				
72.	Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej	Gmina Racibórz				
73.	Bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej	Gmina Racibórz				
74.	Budowa i modernizacja sieci, urządzeń i obiektów wodociągowych	Gmina Racibórz				
75.	Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Gmina Racibórz, WIOŚ Katowice, organizacje pozarządowe				
76.	Propagowanie i stosowanie biodegradowalnych środków czystości	Jednostki uczestniczące w SZŚ				
77.	Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym	ARIMR, organizacje pozarządowe, Gmina Racibórz,				
78.	Rozwój sieci monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, dostosowanie jej do wymagań wspólnotowych	WIOŚ Katowice				
79.	Wspieranie działań inwestycyjnych mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego	Podmioty gospodarcze				
GOSPODARKA ODPADAMI						
80.	Wprowadzenie nowego systemu gospodarki odpadami na terenie miasta, zgodnego z zapisami znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Gmina Racibórz				
81.	Zwiększenie kontroli nad podmiotami odbierającymi odpady	Gmina Racibórz				
82.	Udział gminy w strukturach ponad gminnych dla realizacji regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina Racibórz w ramach związku bądź porozumienia międzygminnego lub w ramach struktury międzygminnej				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
83.	Kontrolowanie i kierowanie przez Miasto całego strumienia odpadów do instalacji funkcjonujących w ramach III RGOK, co umożliwi spełnienie dyrektyw unijnych w sprawie odzysku poszczególnych rodzajów odpadów	Gmina Racibórz w ramach związku bądź porozumienia międzygminnego lub w ramach struktury międzygminnej				
84.	Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania	Gmina Racibórz, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta				
85.	Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami	Gmina Racibórz, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta				
86.	Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie miasta	Gmina Racibórz, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta, właściciele nieruchomości				
87.	Zbiórka oraz zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych	Gmina Racibórz, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta, sklepy, apteki, placówki medyczne				
88.	Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, w tym m.in.: zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków	Gmina Racibórz, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta				
89.	Zbiórka odpadów wielkogabarytowych	Podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta				
90.	Zbiórka odpadów remontowo-budowlanych	Podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta, zakłady wulkanizacyjne				
91.	Zbiórka zużytych opon	Gmina Racibórz, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami zwierzęcymi				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
92.	Zbiórka i transport odpadów zwierzęcych z terenu miasta	Właściciele nieruchomości				
93.	Usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk odpadów	Gmina Racibórz, Starostwo Powiatowe, WFOŚiGW				
94.	Realizacja zapisów „Programu Usuwania Azbestu z terenu Miasta Racibórz”, w tym m.in.: prowadzenie akcji informacyjnej o możliwości uzyskania pomocy finansowej na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest	Gmina Racibórz, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie miasta				
95.	Wdrażanie innowacyjnych technologii (BAT) w zakresie zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów	Przedsiębiorcy				
96.	Prowadzenie monitoringu eksploatacyjnego i poeksploatacyjnego składowiska odpadów, w tym monitoringu gruntowo-wodnego	Zarządca składowiska				
97.	Rozbudowa składowiska odpadów przy ul. Rybnickiej 125 w Raciborzu	Zarządca składowiska				
ODDZIAŁYWANIE HAŁASU						
98.	Modernizacja nawierzchni dróg i chodników	Gmina Racibórz, Zarządy dróg powiatowych, wojewódzkich, krajowych				
99.	Usprawnianie organizacji ruchu drogowego	Gmina Racibórz, Zarządy dróg powiatowych, wojewódzkich, krajowych				
100.	Modernizacja infrastruktury technicznej układu komunikacyjnego	Gmina Racibórz				
101.	Rozbudowa ścieżek rowerowych	Gmina Racibórz				
102.	Ustalanie i egzekwowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy i inspekcje ochrony środowiska	WIOŚ Katowice, Powiat Raciborski				
103.	Wykonywanie pomiarów emisji hałasu przez określonych prawem zarządców dróg i podmioty gospodarcze oraz przekazywanie wyników pomiarów uprawnionym organom ochrony środowiska w formie ustalonej prawem	Zarządy dróg, WIOŚ Katowice				
104.	Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska	Organy zgodnie z ustawą				
ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH						
105.	Prowadzenie polityki przestrzennej pozwalającej na ochronę ludzi przed szkodliwymi polami elektromagnetycznymi, prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, zagospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed polami elektromagnetycznymi	WIOŚ Katowice, Gmina Racibórz				

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ ZA LATA 2014-2015**

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Okres realizacji			
			2012	2013	2014	2015
106.	Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie przestrzegania obowiązujących pomiarów prawem dotyczącym ochrony środowiska	WIOŚ Katowice				
107.	Monitorowanie i ocena poziomu pól elektromagnetycznych emitowanych na terenach zurbanizowanych i w miejscach przebywania ludzi	WIOŚ Katowice				
POWAŻNE AWARIE						
108.	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	Straż Pożarna				
109.	Opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom	Właściciel zakładu, Straż Pożarna	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.
110.	Opracowanie planu operacyjno-ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii	Straż Pożarna	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.
111.	Wspieranie OSP z terenu Gminy Racibórz, utrzymywanie w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii	Gmina Racibórz, Straż Pożarna				
WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII						
112.	Upowszechnianie informacji oraz prowadzenie działań edukacyjnych popularyzujących odnawialne źródła energii, możliwości techniczne wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii	Gmina Racibórz, organizacje pozarządowe				
113.	Wspomaganie wykorzystania odnawialnych źródeł energii m. in. w obrębie budynków komunalnych i mieszkalnych	Gmina Racibórz, organizacje pozarządowe				

Realizowane w latach 2014-2015 zadania określone w obrębie poszczególnych priorytetów w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2012-2015 obejmowały swoim zakresem wszystkie istotne zagadnienia związane z poprawą i utrzymaniem stanu środowiska na terenie gminy, monitoringiem stanu środowiska oraz całym szeregiem działań związanych pośrednio z ochroną środowiska. Niniejszy dokument daje obraz wielu płaszczyzn na których działania były realizowane, a także wskazuje, iż cały szereg z nich stanowią działania ciągłe, realizowane systematycznie w kolejnych latach, dla których efekt osiągnąć jest jako wypadkowa często wieloletnich działań. Dotyczy to w szczególności działań podejmowanych dla poprawy jakości powietrza atmosferycznego oraz wód powierzchniowych i podziemnych, dla których podejmuje się szerokie spektrum działań, w kolejnych latach. Zaznaczyć należy ogrom zaangażowanych w te działania środków i przedsięwzięć, prowadzących w efekcie do wolnej, aczkolwiek systematycznej poprawy jakości środowiska w tych komponentach.

Trudnym zadaniem jest poprawa jakości środowiska akustycznego na terenie miasta, gdyż wiąże się to z rosnącą z roku na rok liczbą pojazdów mechanicznych. Dlatego prowadzone działania wymagają szczególnego podejścia systemowego, opracowania analiz, dokumentów planistycznych, czy zintegrowanego podejścia do transportu na terenie gminy.

Zadania z zakresu gospodarki odpadami realizowane w analizowanych latach, były kontynuacją zadań rozpoczętych w poprzednim okresie sprawozdawczym i polegały przede wszystkim na usprawnianiu i uszczelnianiu wprowadzonego nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Uzyskane dane pozwalają stwierdzić, iż większość z zadań realizowanych w Gminie Racibórz powinno się kontynuować. Świadczy o tym fakt, iż spora część przedsięwzięć wykonywana na terenie gminy ma charakter ciągły. Dlatego należy kontynuować zadania w zakresie wszystkich komponentów środowiska, a w szczególności tych, które stwarzają największe problemy.

7. LITERATURA

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 - Warszawa 2008 r.
2. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019.
3. Sprawozdania opisowe z wykonania budżetu Miasta Racibórz za lata 2014-2015.
4. Raporty WIOŚ o stanie środowiska w województwie małopolskim za lata 2014-2015.
5. Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz za lata 2012-2013.
6. www.stat.gov.pl.
7. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>.